C/2025/1019

27.2.2025

P9_TA(2024)0126

Feithiclí bóthair: meáchain agus toisí uasta

Rún reachtach ó Pharlaimint na hEorpa an 12 Márta 2024 ar an togra le haghaidh Treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Treoir 96/53/EC ón gComhairle lena leagtar síos na toisí údaraithe uasta sa trácht náisiúnta agus idirnáisiúnta agus na meáchain údaraithe uasta sa trácht idirnáisiúnta d'fheithiclí bóthair áirithe ag gluaiseacht laistigh den Chomhphobal (COM(2023)0445 – C9-0306/2023 – 2023/0265(COD))

(An gnáthnós imeachta reachtach: an chéad léamh)

(C/2025/1019)

Tá Parlaimint na hEorpa,

— ag féachaint don togra ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle (COM(2023)0445),

— ag féachaint d'Airteagal 294(2) agus d'Airteagal 91(1) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, ar dá mbun a thíolaic an Coimisiún an togra do Pharlaimint na hEorpa (C9-0306/2023),

— ag féachaint d'Airteagal 294(3) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,

— ag féachaint do thuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa an 26 Deireadh Fómhair 2023 ([1]),

— tar éis di dul i gcomhairle le Coiste na Réigiún,

— ag féachaint do Riail 59 dá Rialacha Nós Imeachta,

— ag féachaint don tuarascáil ón gCoiste um Iompar agus um Thurasóireacht (A9-0047/2024),

1. ag glacadh a seasaimh ar an gcéad léamh mar a leagtar amach ina dhiaidh seo é;

2. á iarraidh ar an gCoimisiún an t-ábhar a tharchur chuig Parlaimint na hEorpa arís má dhéanann sé téacs eile a chur in ionad a thogra, má dhéanann sé a thogra a leasú go substaintiúil nó má tá sé ar intinn aige a thogra a leasú go substaintiúil;

3. á threorú dá hUachtarán a seasamh a chur ar aghaidh chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig na parlaimintí náisiúnta.

([1]) IO C, C/2024/895, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/895/oj.

P9_TC1-COD(2023)0265

Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa arna nglacadh ar an gcéad léamh an 12 Márta 2024 chun go nglacfaí Treoir (AE) 2024/... ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Treoir 96/53/CE ón gComhairle lena leagtar síos na toisí údaraithe uasta sa trácht náisiúnta agus idirnáisiúnta agus na meáchain údaraithe uasta sa trácht idirnáisiúnta d'fheithiclí bóthair áirithe ag gluaiseacht laistigh den Chomhphobal

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 91 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ([1]),

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eorpach na Réigiún ([2]),

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Le Treoir 96/53/CE ón gComhairle ([3]), leagtar amach meáchain agus toisí ceadaithe uasta feithiclí tromshaothair ar féidir leo gluaiseacht ar bhóithre an Aontais chun sábháilteacht ar bhóithre agus feidhmiú rianúil an mhargaidh inmheánaigh a áirithiú agus chun éifeachtúlacht fuinnimh agus oibríochtúil na n-oibríochtaí iompair a chothú agus astaíochtaí gás ceaptha teasa ó na hoibríochtaí sin a laghdú. Léiríodh sa mheastóireacht ar Threoir 96/53/CE nach raibh sí éifeachtach ach go páirteach maidir lena cuspóirí i dtaca le sábháilteacht ar bhóithre, an margadh inmheánach agus an comhshaol a bhaint amach, agus gur gá a forálacha a oiriúnú chun na forbairtí teicneolaíocha a léiriú agus an nuálaíocht a chur chun cinn, chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin athraitheacha sa mhargadh iompair agus chun rannchuidiú le tosaíochtaí beartais an Aontais maidir le dícharbónú an iompair.

(2) Sa teachtaireacht ón gCoimisiún dar teideal '*Communication on a Sustainable and Smart Mobility Strategy – putting European transport on track for the future*' [Straitéis um an tSoghluaisteacht Inbhuanaithe agus Chliste – iompar Eorpach a sheoladh ar bhealach a leasa don todhchaí] ([4]), is léir gur gá, chun rannchuidiú le cuspóir an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip ([5]) maidir le laghdú 90 % a dhéanamh ar astaíochtaí gás ceaptha teasa ón iompar faoi 2050, na modhanna iompair uile a dhéanamh níos inbhuanaithe, roghanna malartacha inbhuanaithe a chur ar fáil go forleathan i gcóras iompair ilmhódach agus na dreasachtaí cearta a chur i bhfeidhm chun an t-aistriú chuig córas iompair saor ó thruailliú san Aontas a chur chun cinn.

(3) Trí na rialacha maidir le meáchain agus toisí feithiclí tromshaothair iompair de bhóthar a chuíchóiriú agus a shoiléiriú, is gá aghaidh a thabhairt ar neamhéifeachtúlachtaí fuinnimh agus oibríochtúla na n-oibríochtaí iompair trasteorann, dreasachtaí láidre a sholáthar d'oibreoirí chun glacadh le teicneolaíochtaí astaíochtaí nialasacha agus úsáid na réiteach coigilte fuinnimh atá ann cheana a éascú, agus tuilleadh tacaíochta a thabhairt d'oibríochtaí iompair lasta idirmhódúla. Chun ualaí riaracháin a íoslaghdú, saobhadh iomaíochta a chosc agus rioscaí maidir le sábháilteacht ar bhóithre agus damáiste don bhonneagar bóithre a laghdú, ba cheart comhchuibhiú a dhéanamh ar cheanglais áirithe maidir le húsáid feithiclí níos troime agus níos faide agus forfheidhmiú na rialacha atá i bhfeidhm a neartú.

(4) Chun na cuspóirí sin a bhaint amach, ba cheart an chothromaíocht cheart a bhaint amach idir éifeachtúlacht eacnamaíoch, inbhuanaitheacht comhshaoil, cosaint an bhonneagair ~~bóithre~~***bóthair*** agus gnéithe sábháilteachta ar bhóithre. ***Thairis sin, chun comhleanúnachas reachtach agus deimhneacht dhlíthiúil a áirithiú, ba cheart an Treoir seo a ailíniú chomh dlúth agus is féidir leis na caighdeáin CO2 le haghaidh feithiclí tromshaothair agus leis an Treoir maidir le hIompar Traschórais.*** **[Leasú 1]**

([1]) IO C,, lch..
([2]) IO C,, lch..
([3]) IO L 235, 17.9.1996, lch. 59.
([4]) COM(2020)789 final.
([5]) COM(2019)640 final.

(5) Rinneadh na cineálacha feithiclí tromshaothair, chomh maith le luachanna meáchain na bhfeithiclí sin, a shainiú faoi threoir reachtaíocht an Aontais maidir le cineálcheadú agus faireachas margaidh ar fheithiclí agus a leantóirí, agus ar chórais, comhpháirteanna agus aonaid theicniúla ar leithligh atá ceaptha le haghaidh feithiclí den sórt sin, go háirithe Rialacháin (AE) 2018/858 ([6]) agus (AE) 2019/2144 ([7]) ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle. Dá bhrí sin, is inmhianaithe na tagairtí do na gníomhartha dlí ábhartha sin a thabhairt cothrom le dáta, ar mhaithe le foráil a dhéanamh maidir le soiléireacht an chreata reachtaigh is infheidhme.

(6) Comhlánaíonn forálacha Threoir 96/53/AE Treoir 92/106/CEE ón gComhairle ([8]) a mhéid a bhaineann le fás an iompair idirmhódúil a chur chun cinn agus tacú leis. Ba cheart, dá bhrí sin, an sainmhíniú ar oibríocht iompair idirmhódúil a ailíniú leis an téarmaíocht a chuirtear i bhfeidhm i dTreoir 92/106/CEE, chun go bhféadfaidh leoraithe, leantóirí agus leathleantóirí a úsáidtear in oibríochtaí idirmhódúla tairbhiú de na lamháltais meáchain bhreise chéanna agus a bhaineann le feithiclí bóthair a iompraíonn coimeádáin nó cabhlacha soghluaiste agus a úsáidtear in iompar idirmhódúil coimeádánaithe. Ba cheart go spreagfadh an dreasacht meáchain sin oibreoirí iompair de bhóthar chun gabháil d'iompar idirmhódúil neamhchoimeádánaithe.

(6a) Tá sé i gceist leis an Treoir seo iomaíochas na hearnála iompair de bhóthar a fheabhsú trí oibríochtaí iompair níos costéifeachtúla agus níos inbhuanaithe a chur chun cinn agus tríd an idirmhódúlacht a spreagadh. Cé go mbeidh laghdú ar na ciliméadair feithicle a thiomáinfear mar thoradh ar na forálacha nua, táthar ag dréim go leanfaidh an géarghanntanas tiománaithe san Aontas de bheith ann. Chun aghaidh a thabhairt ar an nganntanas sin, tá sé ríthábhachtach feabhas a chur ar dhálaí oibre do thiománaithe feithiclí tromshaothair Cuireann an easpa limistéir páirceála ar ardchaighdeán do thrucailí san Aontas leis an meath ar dhálaí oibre na dtiománaithe trucaile, rud atá ina fhadhb go háirithe le linn turais fadraoin. Chun aghaidh a thabhairt ar an gcás sin agus chun feabhas a chur ar tharraingteacht na hearnála, níor cheart go mbainfeadh na toisí méadaithe is gá chun teicneolaíochtaí astaíochtaí nialasacha a shuiteáil i bhfeithiclí den spás cábáin leordhóthanach agus ba cheart dóibh compord na dtiománaithe a fheabhsú. I gcás inar féidir, ba cheart coincheapa lena gcumasaítear spás breise sna cábáin chun saoráidí sláintíochta a shuiteáil ar bord a fhiosrú agus a dhreasú. **[Leasú 2]**

(7) Chun comhthuiscint agus cur chun feidhme aonfhoirmeach fhorálacha na Treorach seo sa trácht náisiúnta agus idirnáisiúnta a áirithiú, is gá a shoiléiriú ~~nach~~***go*** bhfuil ~~feidhm uathoibríoch ag na~~ maoluithe ~~náisiúntas~~***onracha ann faoi láthair, ar bhonn comhthuiscintí déthaobhacha idir Ballstáit chomharsanachta,*** ó theorainneacha meáchan agus toisí ceadaithe uasta áirithe le haghaidh cineálacha áirithe feithiclí ~~ag gluaiseacht sa trácht náisiúnta maidir le feithiclí a úsáidtear in~~***speisialaithe a mbíonn*** oibríochtaí ~~trasteorann~~.***iompair ar siúl acu, ar cheart iad a choinneáil fad is nach ndéanann siad difear d'iomaíochas idirnáisiúnta.*** **[Leasú 3]**

(8) Iompar ualaí doroinnte, is cuid thábhachtach den mhargadh é atá nasctha le réimsí straitéiseacha an fhuinnimh in-athnuaite, na hinnealtóireachta sibhialta agus an bhonneagair, na hola agus an gháis, an tionscail throm agus na giniúna cumhachta. In ainneoin luach aitheanta na dTreoirlínte Eorpacha don Dea-Chleachtas maidir le hIompar Neamhghnách atá ann cheana, arna nglacadh ag saineolaithe arna n-ainmniú ag na Ballstáit, is beag dul chun cinn atá déanta i dtreo simpliú agus comhchuibhiú a dhéanamh ar na rialacha agus na nósanna imeachta a bhaineann le ceadanna a fháil chun ualaí doroinnte a iompar. Gan dochar do cheart na mBallstát na coinníollacha is gá a bhunú

([6]) Rialachán (AE) 2018/858 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2018 maidir le ceadú mótarfheithiclí agus a leantóirí, agus córais, comhpháirteanna agus aonaid theicniúla ar leithligh atá ceaptha le haghaidh feithiclí den sórt sin, agus faireachas margaidh orthu, lena leasaítear Rialacháin (CE) Uimh. 715/2007 agus (CE) Uimh. 595/2009 agus lena n-aisghairtear Treoir 2007/46/CE (IO L 151, 14.6.2018, lch. 1) agus Rialachán (AE) 2019/2144 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Samhain 2019 maidir le ceanglais chineálcheadaithe do mhótarfheithiclí agus a leantóirí, agus córais, comhpháirteanna agus aonaid theicniúla ar leithligh le haghaidh feithiclí den sórt sin, a mhéid a bhaineann lena sábháilteacht ghinearálta agus cosaint na ndaoine atá i bhfeithiclí agus úsáideoirí soghonta bóthair, lena leasaítear Rialachán (AE) 2018/858 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CE) Uimh. 78/2009, (CE) Uimh. 79/2009 agus (CE) Uimh. 661/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus ón gCoimisiún agus Rialacháin (CE) Uimh. 631/2009, (AE) Uimh. 406/2010, (AE) Uimh. 672/2010, (AE) Uimh. 1003/2010, (AE) Uimh. 1005/2010, (AE) Uimh. 1008/2010, (AE) Uimh. 1009/2010, (AE) Uimh. 19/2011, (AE) Uimh. 109/2011, (AE) Uimh. 458/2011, (AE) Uimh. 65/2012, (AE) Uimh. 130/2012, (AE) Uimh. 347/2012, (AE) Uimh. 351/2012, (AE) Uimh. 1230/2012 agus (AE) 2015/166 (IO L 325, 16.12.2019, lch. 1).

([7]) Rialachán (AE) 2019/2144 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Samhain 2019 maidir le ceanglais chineálcheadaithe do mhótarfheithiclí agus a leantóirí, agus córais, comhpháirteanna agus aonaid theicniúla ar leithligh le haghaidh feithiclí den sórt sin, a mhéid a bhaineann lena sábháilteacht ghinearálta agus cosaint na ndaoine atá i bhfeithiclí agus úsáideoirí soghonta bóthair, lena leasaítear Rialachán (AE) 2018/858 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CE) Uimh. 78/2009, (CE) Uimh. 79/2009 agus (CE) Uimh. 661/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialacháin (CE) Uimh. 631/2009, (AE) Uimh. 406/2010, (AE) Uimh. 672/2010, (AE) Uimh. 1003/2010, (AE) Uimh. 1005/2010, (AE) Uimh. 1008/2010, (AE) Uimh. 1009/2010, (AE) Uimh. 19/2011, (AE) Uimh. 109/2011, (AE) Uimh. 458/2011, (AE) Uimh. 65/2012, (AE) Uimh. 130/2012, (AE) Uimh. 347/2012, (AE) Uimh. 351/2012, (AE) Uimh. 1230/2012 agus (AE) 2015/166 ón gCoimisiún (IO L 325, 16.12.2019, lch. 1).

([8]) Treoir 92/106/CEE ón gComhairle an 7 Nollaig 1992 maidir le rialacha comhchoiteanna a bhunú do chineálacha áirithe iompair chomhcheangailte earraí idir na Ballstáit (IO L 368, 17.12.1992, lch. 38).

chun iompar sábháilte ualaí doroinnte ar a gcríocha a áirithiú, ba cheart do na Ballstáit comhoibriú chun na ceanglais sin a chomhchuibhiú, a mhéid is féidir, ar mhaithe le hiolrú coinníollacha éagsúla a fhónann don chuspóir céanna a sheachaint. Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú freisin go bhfuil na ceanglais náisiúnta comhréireach agus neamh-idirdhealaitheach, agus nach ndéanann siad ceanglais gan údar a fhorchur, amhail líofacht i dteanga náisiúnta an Bhallstáit lena mbaineann. Chun an t-ualach riaracháin ar oibreoirí a laghdú agus chun oibríochtaí éifeachtúla, cothroma agus sábháilte a áirithiú, tá sé ríthábhachtach córas trédhearcach, comhchuibhithe, so-úsáidte a chur ar bun chun ceadanna a fháil***, atá ar fáil i ngach teanga de chuid an Aontais agus ar féidir rochtain éasca a dhéanamh air trí mhodhanna cumarsáide leictreonacha. Ba cheart na ceadanna sin a eisiúint i bhformáid leictreonach agus ba cheart iad a bheith bunaithe ar an doiciméad um Chlárú Speisialta Eorpach Trucailí agus Leantóirí (SERT), a bhfuil sé mar aidhm leis faisnéis theicniúil ar fheithiclí, amhail clárú leantóirí nó leantóirí modúlacha, a chomhchuibhiú. Ba cheart go gceadófaí d'oibreoirí iompair oibríochtaí iompair ualaí doroinnte a dhéanamh leis an doiciméad leictreonach seo.*** **[Leasú 4]**

(9) Baineadh úsáid as Córais Mhodúlacha Eorpacha (EMS) agus rinneadh iad a thriail go mion agus is léir gur réiteach spéisiúil iad chun feabhas a chur ar éifeachtúlacht eacnamaíoch agus fuinnimh oibríochtaí iompair, agus sábháilteacht ar bhóithre agus cosaint an bhonneagair á n-áirithiú an tráth céanna, a bhuí lena bheith teoranta do chodanna leordhóthanacha de na gréasáin bhóithre. I bhfianaise sainiúlachtaí náisiúnta, leasanna eacnamaíocha éagsúla, riachtanais iompair agus toilleadh bonneagair iompair éagsúla sna Ballstáit, is iad is fearr atá in ann cúrsaíocht EMS ar a gcríocha a mheasúnú agus a údarú. ***Roimh EMS a údarú, ba cheart do na Ballstáit measúnú a dhéanamh roimh ré ar bhealaí nua maidir leis an tionchar a d'fhéadfadh a bheith acu ar shábháilteacht ar bhóithre, ar bhonneagar, ar chomhar módúil, ar an gcion módúil agus ar an gcomhshaol.*** An tráth céanna, chun na tionchair dhearfacha shocheacnamaíocha agus chomhshaoil a bhaineann le húsáid EMS a mhéadú, tá sé ríthábhachtach deireadh a chur le bacainní neamhriachtanacha ar a n-úsáid in oibríochtaí trasteorann idir Ballstáit chomharsanachta a cheadaíonn ***na*** cónaisc feithiclí ~~den sórt~~ sin ar a gcríocha, gan teorainn ar líon na dteorainneacha a thrasnaítear a fhad agus a chomhlíonann siad na meáchain agus na toisí údaraithe uasta le haghaidh EMS arna mbunú ag na Ballstáit laistigh dá gcríocha féin. Déantar sin chun a áirithiú go gcomhlíonann EMS a úsáidtear in oibríochtaí trasteorann an ~~chomhteorainn meáchain~~***chomhtheorainn mheáchain*** agus toise is ísle le haghaidh EMS is infheidhme sna Ballstáit sin. Ar mhaithe le sábháilteacht oibríochtaí, trédhearcacht agus soiléireacht dhlíthiúil, ba cheart coinníollacha coiteanna a bhunú maidir le cúrsaíocht EMS sa trácht náisiúnta agus idirnáisiúnta***. Ba cheart a áirithiú leis na coinníollacha sin, inter alia, go scaiptear EMS ar bhóithre ina ráthaítear sábháilteacht úsáideoirí soghonta bóithre. Ba cheart do na Ballstáit***, lena n-áirítear faisnéis shoiléir a sholáthar maidir leis na teorainneacha meáchain agus toisí le haghaidh EMS ~~agus maidir le codanna~~***ar chodanna*** den ghréasán bóithre atá comhoiriúnach le sonraíochtaí na bhfeithiclí sin~~, agus faireachán~~***. Ba cheart do na Ballstáit córas faireacháin a bhunú chun measúnú*** a dhéanamh ar thionchar úsáid EMS ar shábháilteacht ar bhóithre, ar an mbonneagar bóithre, ar chomhar ~~módach~~***modúil***, chomh maith le tionchair chomhshaoil na gCóras Modúlach Eorpach ar an gcóras iompair, lena n-áirítear an tionchar ar an gcion ~~módach~~***módúil***. ***Ráthaítear leis an sainmhíniú soiléir ar EMS sa Treoir seo go bhfuil EMS comhdhéanta d'aonaid chaighdeánacha feithiclí chun comhoiriúnacht le modhanna iompair eile, go háirithe iompar d'iarnród, a áirithiú. Chun an t-aistriú i dtreo soghluaisteacht astaíochtaí nialasacha a spreagadh go héifeachtach, ba cheart EMS a bhíonn ag gabháil do thrácht idirnáisiúnta a bheith, a luaithe is indéanta go teicniúil agus go hoibríochtúil, comhdhéanta d'fheithiclí astaíochtaí nialasacha nó de chónaisc feithiclí astaíochtaí nialasacha.*** **[Leasú 5]**

(9a) Chun sábháilteacht ar bhóithre agus dálaí oibre cuí a uasmhéadú, tá sé tábhachtach a áirithiú go mbeidh oiliúint leordhóthanach agus na cáilíochtaí is gá ag tiománaithe EMS chun feithiclí agus cónaisc feithiclí níos troime agus níos faide a láimhseáil. Ba cheart an deis a bheith ag na Ballstáit ioscheanglais nó scéim deimhniúcháin a bhunú do thiománaithe EMS. Chun cothrom iomaíochta a áirithiú lena bhforáiltear do chóir chomhionann, agus neamh-idirdhealú, do thiománaithe agus d'oibreoirí EMS, ba cheart do na Ballstáit a ráthú go n-aithneofar na deimhnithe sin go frithpháirteach sna Ballstáit lena mbaineann. **[Leasú 6]**

(10) Ba cheart cead a bheith ag na Ballstáit i gcónaí trialacha a reáchtáil ar bhonn sealadach. Go deimhin, maidir le teicneolaíochtaí nua lena gceadaítear luchtú faoi shiúl, amhail grianphainéil, pantagraif agus bóithre leictreacha, nó EMS a thabhairt isteach de réir a chéile sna Ballstáit, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá na meáchain agus na toisí uasta a shárú i dtimpeallacht tástála, lena n-áirítear i gcodanna trasteorann den ghréasán bóithre. Dá bhrí sin, ba cheart cead a bheith ag na Ballstáit i gcónaí na trialacha sin a dhéanamh agus a bheith in ann comhoiriúnacht teicneolaíochtaí agus coincheap nua a thástáil thar theorainneacha. Ní mór cineál sealadach agus nuálach na dtrialacha a shoiléiriú trí uastréimhse ama a bhunú chun iad a dhéanamh. An tráth céanna, níor cheart teorainn a chur le líon na dtrialacha ar theicneolaíochtaí nua agus ar scéimeanna nuálacha chun nach gcuirfear bac ar an nuálaíocht. Ba cheart do na Ballstáit faireachán agus measúnú a dhéanamh go rialta ar fheidhmíocht agus tionchair na tástála ar theicneolaíochtaí agus coincheapa nua maidir le sábháilteacht ar bhóithre, bonneagar bóithre, comhar módach, agus maidir leis na tionchair chomhshaoil ar an gcóras iompair, amhail tionchair ar an gcion módach.

(10a) Ba cheart bailiú sonraí maidir le sábháilteacht ar bhóithre sna Ballstáit, lena n-áirítear cion na mbásanna agus na ngortuithe ó imbhuailtí, a bheith i gceist leis na rialacha comhchuibhithe nua maidir le EMS i dtrácht náisiúnta agus idirnáisiúnta sna Ballstáit lena gceadaítear iad a chur i gcúrsaíocht. Agus é á chur san áireamh gurb iad úsáideoirí soghonta bóithre iad na híospartaigh i nach mór aon trian de na básanna in imbhuailtí a bhaineann le feithiclí tromshaothair, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú nach mbeidh tionchar ag EMS ar an tsábháilteacht ar bhóithre, go háirithe sábháilteacht úsáideoirí bóthair soghonta amhail coisithe agus rothaithe chomh maith le gluaisrothaithe agus daoine a bhfuil míchumas orthu nó a bhfuil a soghluaisteacht agus a dtreoshuíomh laghdaithe. **[Leasú 7]**

(11) Maidir le hiompar ualaí doroinnte a dhéanann feithiclí nó cónaisc feithiclí ar mó iad ná na meáchain nó toisí uasta agus úsáid EMS, i bhfianaise a riachtanas le haghaidh gnéithe sábháilteachta breise agus le haghaidh bonneagar oiriúnach, ní mór aird ar leith a thabhairt ar ~~eilimintí~~***ghnéithe*** amhail trédhearcacht na faisnéise ábhartha, deimhneacht dhlíthiúil agus comhchuibhiú na bpróiseas ceada. Dá bhrí sin, is gá do na Ballstáit córas leictreonach faisnéise agus cumarsáide aonair a bhunú ina mbeidh an fhaisnéis ábhartha uile maidir leis na coinníollacha oibríochtúla agus riaracháin a bhaineann le hualaí doroinnte a iompar agus EMS a úsáid, ar bhealach atá soiléir agus inrochtana go héasca. Ba cheart go gcuirfeadh an córas náisiúnta sin ar a gcumas do na hoibreoirí an fhaisnéis a fháil agus an t-iarratas a chur isteach go leictreonach, i bhformáid chaighdeánaithe ***de chuid an Aontais***, ar cheadanna speisialta chun ualaí doroinnte a iompar sa Bhallstát lena mbaineann. ***Ina theannta sin, ba cheart don chóras náisiúnta sin faisnéis a sholáthar maidir le meáchain agus toisí údaraithe uasta náisiúnta na bhfeithiclí agus na gcónasc feithiclí agus maidir le srianta féideartha, go háirithe maidir le hairde. Chun a áirithiú gur féidir le hoibreoirí agus saoránaigh rochtain a fháil ar an bhfaisnéis ábhartha uile in aon áit amháin, ba cheart don Choimisiún tairseach gréasáin Eorpach tiomnaithe a bhunú lena nascfar na córais náisiúnta leictreonacha agus chumarsáide agus lena soláthrófar, i measc nithe eile, forléargas grafach soiléir ar na bóithre ar a gceadaítear do EMS, agus, i gcás ina mbeidh rochtain orthu, d'fheithiclí a iompraíonn ualaí doroinnte, a bheith i gcúrsaíocht sna Ballstáit ábhartha, faoin [6 mhí tar éis dháta thrasuí na Treorach seo] ar a dhéanaí.*** **[Leasú 8]**

(12) Na bacainní saorga ar iompar trasteorann leoraithe níos troime a úsáidtear go príomha in iompar fadraoin (amhail cónaisc feithiclí a bhfuil 5 nó 6 acastóir acu), ba cheart iad a bhaint ar bhealach comhchuibhithe chun leas a bhaint sa ghearrthéarma as an éifeachtúlacht oibríochtúil, fuinnimh agus ~~comhshaoil~~***chomhshaoil*** a bhaineann leis an ~~acmhainn~~***acmhainneacht lastála*** níos mó ~~lastála~~ a dheonaíonn na Ballstáit, lena n-áirítear le haghaidh iompar idirmhódúil. Chun an t-aistriú i dtreo soghluaisteacht astaíochtaí nialasacha a chur chun cinn go héifeachtach ***agus chun éifeachtaí an dlí comhshaoil atá ann cheana a uasmhéadú***, is gá deireadh a chur de réir a chéile le húsáid na leoraithe níos troime sin a oibrítear ar bhreoslaí iontaise, ó 2035 ar aghaidh, ~~is é sin nuair a mheastar go dtiocfaidh méadú suntasach ar líon~~***chun deimhneacht dhlíthiúil a neartú d'infheistíochtaí agus do dhul i bhfód*** na HDVanna astaíochtaí nialasacha ~~go dtí thart ar 50 % de chlárúcháin HDVanna nua~~***níos éifeachtúla*** ar an margadh ***a spreagadh tuilleadh***. Tar éis deireadh a chur le húsáid na leoraithe sin, ba cheart leanúint de leoraithe níos troime a cheadú sa trácht náisiúnta agus, sa trácht idirnáisiúnta, ba cheart dóibh cloí leis na meáchain údaraithe uasta a bhunaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 96/53/CE, lena dteorannaítear an lamháltas meáchain breise d'fheithiclí astaíochtaí nialasacha agus d'fheithiclí atá páirteach in oibríocht iompair idirmhódúil. **[Leasú 9]**

(13) Sa chruthúnas go gcomhlíonann feithiclí na luachanna a leagtar amach i dTreoir 96/53/CE, ba cheart faisnéis chuimsitheach a bheith ann i gcomhréir le rialacha cothrom le dáta an Aontais maidir le nósanna imeachta aonfhoirmeacha agus sonraíochtaí teicniúla le haghaidh cineálcheadú feithiclí. Dá bhrí sin, ba cheart na tagairtí do na rialacha is infheidhme de chuid an Aontais a thabhairt cothrom le dáta, chun tagairt shonrach do Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2021/535 ón gCoimisiún a chur san áireamh ([9]). An fhaisnéis ba cheart a chur san áireamh sa chruthúnas ar chomhlíonadh, ba cheart an fhaisnéis sin a ailíniú a thuilleadh leis na hualaí uasta arna n-údarú faoi Threoir 96/53/CE. Is féidir dúshlán ar leith a bheith ag baint le rialú a dhéanamh ar chineál idirmhódúil oibríochta iompair, mar a shainmhínítear in Airteagal 2, san iompar neamhchoimeádánaithe. Chun a áirithiú go n-úsáidfear mar is iomchuí lamháltas meáchain breise i gcás feithiclí tromshaothair atá páirteach in oibríochtaí iompair idirmhódúil, is gá d'oibreoirí cruthúnas de chineál idirmhódúil na hoibríochta a sholáthar. Cuireann na hardáin le haghaidh sonraí iompair digiteacha arna mbunú de bhun Rialachán (AE) 1056/2020 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([10]) ('ardáin eFTI') uirlis oiriúnach ar fáil toisc gur tógadh iad chun na ceanglais um fhaisnéis rialála a leagtar amach in Airteagail 3 agus 7 de Threoir 92/106/CEC a chur san áireamh. Dá bhrí sin, ba cheart úsáid ardáin eFTI a dhéanamh éigeantach chun faisnéis ábhartha iompair a thaifeadadh agus a chur ar fáil, maidir le modhanna iompair a úsáidtear chun an lastas a iompar.

([9]) Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2021/535 ón gCoimisiún an 31 Márta 2021 lena leagtar síos rialacha maidir le cur i bhfeidhm Rialachán (AE) 2019/2144 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann le nósanna imeachta aonfhoirmeacha agus sonraíochtaí teicniúla maidir le cineálcheadú feithiclí, agus maidir le cineálcheadú na gcóras, na gcomhpháirteanna agus na n-aonad teicniúil ar leithligh atá ceaptha le haghaidh feithiclí den sórt sin, a mhéid a bhaineann lena saintréithe ginearálta déanmhais agus lena sábháilteacht (IO L 117, 6.4.2021, lch. 1).

([10]) Rialachán (AE) 1056/2020 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Iúil 2020 maidir le faisnéis leictreonach faoi iompar lastais (IO L 249, 31.7.2020, lch. 33).

(14) Tá acmhainneacht an-teoranta ag iompróirí feithiclí***,*** a bhfuil cabhlacha oscailte ***ag cuid mhór acu,***~~acu~~ a dtomhaltas fuinnimh a laghdú trí aeraidinimic fheabhsaithe. Tá rialacha náisiúnta éagsúla maidir le hualaí starrtha ar iompróirí feithiclí ina gcúis le saobhadh ar an iomaíocht agus cuireann an éagsúlacht sin teorainn shuntasach lena n-acmhainneacht feabhas a chur ar éifeachtúlacht oibríochtúil agus ar fheidhmíocht fuinnimh sa trácht idirnáisiúnta. Dá bhrí sin, is gá comhchuibhiú a dhéanamh ar na rialacha maidir le hualaí starrtha ar iompróirí feithiclí ~~a bhfuil cabhlacha oscailte acu,~~ chun a áirithiú go mbainfear amach na cuspóirí sin mar is ceart. **[Leasú 10]**

(15) Tá feithiclí tromshaothair a bhfuil cábáin fhadaithe acu tar éis teacht isteach ar an margadh, agus iad péireáilte le córais tiomána astaíochtaí nialasacha. Nuair a bhaintear úsáid as córais tiomána astaíochtaí nialasacha, bíonn gá, ag brath ar an teicneolaíocht, le spás breise, ar spás é nár cheart a áireamh chun dochair d'ualach éifeachtach na feithicle, ionas nach ngearrfar pionós eacnamaíoch ar an earnáil iompair de bhóthar ~~atá saor ó~~ astaíochtaí ***nialasacha***. Dá bhrí sin, ba cheart a shoiléiriú gur féidir leis an mbreis faid uasta dá bhforáiltear do na cábáin fhadaithe freastal ar theicneolaíocht astaíochtaí nialasacha, amhail ceallraí agus umair hidrigine, ar choinníoll nach gcuirfear gnéithe sábháilteachta, éifeachtúlachta agus compoird na gcábán aeraidinimiciúil i mbaol***, agus go gcloíonn an fheithicil lena mbaineann le 'riail an chaschiorcail'***. **[Leasú 11]**

(16) Ar an gcaoi chéanna leis an ngá atá le spás breise, níl na caighdeáin reatha oiriúnach ach oiread chun cúiteamh a dhéanamh ar mheáchan breise feithiclí tromshaothair astaíochtaí nialasacha, go háirithe i gcás an chianiompair. Tá gá le meáchan breise agus meáchan breise acastóra le haghaidh cónaisc feithiclí astaíochtaí nialasacha, agus le haghaidh na bhfeithiclí paisinéirí is coitianta atá in úsáid san Aontas. Le teicneolaíochtaí níos éadroime agus aeraidinimic níos fearr, beidh úsáid córas tiomána astaíochtaí nialasacha níos éifeachtúla (mar shampla, ó thaobh raon níos faide agus saolré ceallraí níos faide) trína dtomhaltas fuinnimh a laghdú. Chun dreasachtaí breise a chur ar fáil d'úsáid feithiclí tromshaothair astaíochtaí nialasacha, agus chun forbairt theicneolaíoch chomh maith le feistiú feithiclí le haeraidinimic fheabhsaithe a chur chun cinn, ba cheart, dá bhrí sin, lamháltais meáchain breise a dhícheangal ó mheáchan na teicneolaíochta astaíochtaí nialasacha.

(16a) Is féidir le hiolracht na marcálacha éagsúla feithiclí agus na comharthaíochta sna Ballstáit mearbhall a chur ar úsáideoirí bóithre agus dochar a dhéanamh don tsábháilteacht ar bhóithre san Aontas. Chun an tsábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú, ba cheart lipéad caighdeánaithe de chuid an Aontais d'fhad mótarfheithiclí nó cónasc feithiclí a úsáidtear in EMS nó a bhíonn éagsúil ó na toisí caighdeánacha, a bhunú ar leibhéal an Aontais. Chuideodh an lipéad sin de chuid an Aontais le húsáideoirí bóithre na feithiclí sin a aithint agus eolas a fháil orthu agus laghdófaí leis aon riosca a eascraíonn as srianta infheictheachta nó caochspotaí, mar shampla nuair a bhíonn siad ag scoitheadh na bhfeithiclí fada nó na gcónasc feithiclí sin. **[Leasú 12]**

(16b) Tá acmhainneacht láidir ag feithiclí ceallra-leictreacha, ag feithiclí um chealla breosla agus ag feithiclí eile faoi thiomáint hidrigine chun codanna áirithe den earnáil iompair tromshaothair a dhícharbónú agus ba cheart a bhforbairt a spreagadh, agus é á chur san áireamh ag an am céanna nach bhfuil aon teicneolaíocht nach bhfuil tionchar aici ar an gcomhshaol. I gcás nach féidir leictriú a dhéanamh nó nach bhfuil sé chomh héifeachtúil céanna agus nach bhfuil feithiclí a bhreoslaítear le hidrigin iomchuí ná iomaíoch ó thaobh costais de, le prionsabal na neodrachta teicneolaíche is féidir cothrom iomaíochta a áirithiú le teicneolaíochtaí eile atá níos seanbhunaithe. **[Leasú 13]**

(17) Tá sé ríthábhachtach na rialacha a fhorfheidhmiú ar bhealach éifeachtach, éifeachtúil agus comhsheasmhach chun iomaíocht neamhshaofa idir oibreoirí a áirithiú agus chun deireadh a chur leis na rioscaí maidir le sábháilteacht ar bhóithre agus bonneagar bóithre a bhaineann le feithiclí a sháraíonn go neamhdhleathach na meáchain nó na toisí is infheidhme. Chun rialuithe cois bóthair a dhíriú níos fearr ar fheithiclí ~~ró-ualaithe, agus má roghnaíonn~~***ró-ualaithe, ba cheart do*** na Ballstáit ~~córais uathoibríocha a úsáid ar an mbonneagar bóithre, ba cheart dóibh~~ a áirithiú, ar a laghad, go ~~n-úsáidfear na~~***n-úsáidfear*** córais ~~sin~~***uathoibríocha*** sa ghréasán tras-Eorpach iompair de bhóthar***, lena n-áirítear na córais dheimhnithe atá ar chroíghréasán TEN-T. Ina theannta sin, ba cheart é a bheith indéanta trealamh ualaithe ar bord atá cruinn agus go hiomlán idir-inoibritheach a úsáid freisin. Ba cheart go mbeadh na córais uathoibríocha dheimhnithe sin in ann feithiclí nó cónaisc feithiclí a sháraíonn na meáchain údaraithe uasta a shainaithint, ach ba cheart maolú a bheith acu air bunaithe ar chead speisialta bailí nó ar shocrú comhchosúil. Ba cheart go mbeadh na córais in ann a bhrath freisin an bhfuil ceanglais ceadanna speisialta á gcomhlíonadh. Meastar go seachnófar leis sin pionóis gan údar agus go sábhálfar costais riaracháin d'oibreoirí agus do na Ballstáit araon***. Thairis sin, ar mhaithe le hiontaofacht agus comhsheasmhacht an fhorfheidhmithe ar fud an Aontais, ba cheart an t-íosleibhéal rialuithe ~~sainordaitheacha~~***sainordaitheach*** atá le déanamh ag na Ballstáit a bhunú i gcomhréir leis an leibhéal tráchta ar a gcríocha ag na feithiclí faoi raon feidhme na Treorach seo, lena ~~n-áirítear~~***n-áirítear*** líon iomchuí rialuithe le linn uaireanta oíche. **[Leasú 14]**

(18) Chun dlús breise a chur le forfheidhmiú agus faireachán ar chúrsaíocht feithiclí tromshaothair ar bhóithre an Aontais, brú tráchta a laghdú, sábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú, rioscaí maidir le damáiste don bhonneagar a laghdú agus oibríochtaí iompair inbhuanaithe a chur chun cinn, ba cheart na Ballstáit a spreagadh chun scéimeanna Beartais Rochtana Cliste a bhunú lena n-áiritheofar comhlíonadh rialacha maidir leis na meáchain agus toisí údaraithe uasta. ~~Agus scéimeanna den sórt sin á mbunú,~~ Ba cheart do na Ballstáit íoscheanglais chomhchoiteanna a chur i bhfeidhm ***ar na scéimeanna sin*** chun comhchuibhiú agus idir-inoibritheacht a áirithiú ar fud an Aontais, go háirithe a mhéid a bhaineann le hinrochtaineacht agus formáid na sonraí ábhartha atá le malartú***. Ba cheart na sonraí ábhartha a bheith inrochtana i bhfíor-am agus i dteangacha oifigiúla an Aontais***. Ba cheart go gcuideodh na scéimeanna lena áirithiú go n-oibreoidh an fheithicil cheart, agus an lasta ceart aici, ar an mbóthar ceart agus ag an am ceart chun a áirithiú go mbeidh an tionchar is lú ***agus*** is féidir ann ar an gcomhshaol, ar bhonneagar, ar shláinte agus sábháilteacht an duine, agus ar an tsochaí. Agus ***na*** scéimeanna ~~den sórt~~ sin á mbunú, ba cheart úsáid a bhaint as ardchórais chliste iompair, amhail cumarsáid ó fheithicil go bonneagar, cumarsáid ó fheithicil go líonra, comhroinnt sonraí fíor-ama agus cianfhaireachán, chun trácht sábháilte rianúil feithiclí tromshaothair a áirithiú agus níor cheart srianta tráchta díréireacha ná idirdhealaitheacha a bheith mar thoradh orthu. **[Leasú 15]**

***(18a) Tá forfheidhmiú Threoir 96/53/CE ina chuid riachtanach de na córais faireacháin agus forfheidhmithe sheanbhunaithe ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal náisiúnta a rannchuidíonn le cur chun feidhme rialacha sóisialta, margaidh agus teicniúla an Aontais is infheidhme maidir le hiompar de bhóthar. I gcás ina a bhraitear neamhchomhlíonadh na gceanglas maidir le meáchain agus toisí forordaithe, ní mór do na húdaráis náisiúnta inniúla bearta forfheidhmiúcháin a dhéanamh. Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go bhfuil na pionóis neamh-idirdhealaitheach maidir leis na cineálacha pionóis a roghnaítear agus maidir lena leibhéil, agus go bhfuil siad éifeachtach, athchomhairleach agus comhréireach le tromchúis an tsáraithe a rinneadh. Ba cheart na sáruithe sin a thaifeadadh i gclár náisiúnta na ngnóthas iompair de bhóthar, a mhalartú tríd an gClár Eorpach de Ghnóthais Iompair de Bhóthar (ERRU) agus ba cheart iad a léiriú i scór grádaithe riosca na ngnóthas i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1071/2009. Táthar ag dréim go n-éascófar cur chun feidhme trasteorann smachtbhannaí faoi raon feidhme Threoir 96/53/CE trí Threoir leasaithe (AE) 2015/413 maidir le Forfheidhmiú Trasteorann.* **[Leasú 16]**

***(18b) Chun dul chun cinn a dhéanamh sna haistrithe glasa agus digiteacha agus chun na cuspóirí a leagtar amach sa Chomhaontú Glas don Eoraip agus sa Straitéis um an tSoghluaisteacht Inbhuanaithe agus Chliste a chomhlíonadh, go háirithe maidir leis na laghduithe ar astaíochtaí gás ceaptha teasa ón earnáil iompair, ba cheart na Ballstáit a spreagadh an t-ioncam a ghintear ó na pionóis is infheidhme maidir le sáruithe ar an Treoir seo, nó an choibhéis i luach airgeadais na n-ioncam sin, a úsáid chun tacú le glacadh modhanna iompair inbhuanaithe agus dá bhrí sin na costais sheachtracha arna nginiúint ag oibríochtaí iompair a mhaolú, chun an idirmhódúlacht a spreagadh, agus chun inbhuanaitheacht oibríochtaí iompair trasteorann a mhéadú.* [Leasú 17]**

(19) Chun fás an chórais iompair ~~ilmhódaigh~~***ilmhódúil*** a chur chun cinn, ba cheart iompar coimeádánaithe***, lena n-áirítear iad siúd a úsáideann coimeádáin 45 throithe nó 48 dtroithe, cabhlacha soghluaiste 45 throithe nó coimeádáin d'ardtoilleadh,*** a éascú ~~a thuilleadh~~***tuilleadh*** trí airde bhreise ***agus fad breise*** a cheadú d'fheithiclí bóthair a iompraíonn ***na*** coimeádáin ~~d'ardtoilleadh~~***sin***. **[Leasú 18]**

(19a) Ba cheart don Choimisiún athbhreithniú a dhéanamh ar an reachtaíocht atá ann faoi láthair maidir le cineálcheadú chun comhoiriúnacht theicniúil agus oibríochtúil feithiclí agus cónasc feithiclí nua tromshaothair a neartú, inter alia maidir lena meáchan, lena gcruth, lena méid, lena n-inardaitheacht ag gcraenacha, agus le hinaistarraingtheacht agus in-fhillteacht na ngaireas atá ag gobadh amach uathu, le ceanglais na n-oibríochtaí iompair thraschórais, agus chun úsáid agus glacadh leantóirí agus leathleantóirí astaíochtaí nialasacha a éascú; **[Leasú 19]**

(20) Ba cheart Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle a chur ar an eolas go rialta faoi thorthaí na seiceálacha ar chomhlíonadh arna ndéanamh ag údaráis inniúla na mBallstát, maidir le cur in úsáid agus úsáid uirlisí forfheidhmiúcháin agus córas faireacháin, go háirithe i gcomhthéacs measúnú a dhéanamh ar na tionchair oibríochtúla, sábháilteachta agus chomhshaoil a bhaineann le húsáid feithiclí níos troime agus/nó níos faide, lena n-áirítear cónaisc mhodúlacha feithiclí. Ba cheart go gcuirfeadh an fhaisnéis sin, arna soláthar ag na Ballstáit, ar a chumas don Choimisiún faireachán a dhéanamh ar fhorbairtí sa mhargadh agus ar chomhlíonadh Threoir 96/53/CE. Chun gur fusa do na Ballstáit an fhaisnéis is gá a chur faoi bhráid an Choimisiúin agus chun aonfhoirmeacht agus inchomparáideacht sonraí a áirithiú, lena gcumasófar faireachán a dhéanamh ar chomhlíonadh agus meastóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht fhoriomlán Threoir 96/53/CE, is inmhianaithe go mbunódh an Coimisiún formáid tuairiscithe soláimhsithe aonfhoirmeach.

(21) Chun gur féidir leis an earnáil iompair de bhóthar freagairt thapa a thabhairt ar aon ghéarchéim, amhail tubaistí nádúrtha, paindéimí, coinbhleachtaí míleata nó clistí sa bhonneagar, is gá clásal éigeandála a thabhairt isteach i dTreoir 96/53/CE, lena gcumasaítear cúrsaíocht shealadach feithiclí tromshaothair ar mó iad ná na meáchain agus/nó na toisí ceadaithe uasta, chun soláthar leanúnach na n-earraí agus na seirbhísí riachtanacha a áirithiú. Níor cheart ***an*** clásal eisceachtúil ~~den sórt~~ sin a chur i bhfeidhm ach amháin nuair is gá sin ar mhaithe ~~ar~~***le*** leas an phobail, ~~agus~~ ar choinníoll nach gcuirfear sábháilteacht ar bhóithre i mbaol dá bharr sin ***agus níor cheart a athnuachan féideartha a bheith coinníollach ar mharthanacht na géarchéime***. **[Leasú 20]**

(22) Maidir leis na córais faireacháin atá le bunú ag na Ballstáit chun measúnú a dhéanamh ar thionchair EMS agus trialacha, chun a áirithiú go comhlíonfaidh na córais sin na híoscheanglais chomhchuibhithe ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a tharmligean chuig an gCoimisiún chun Treoir 96/53/CE a fhorlíonadh i ndáil leis na tacair íosta sonraí agus/nó táscairí feidhmíochta atá le soláthar ag na córais faireacháin sin a chinneadh. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfaí na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos sa Chomhaontú Idirinstitiúideach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr an 13 Aibreán 2016 ([11]). Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, faigheann Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle na doiciméid uile ag an am céanna leis na saineolaithe sna Ballstáit, agus bíonn rochtain chórasach ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bhíonn ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe.

(23) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir le cur chun feidhme na Treorach seo, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún chun foirm iarratais chaighdeánach chomhchoiteann ***de chuid an Aontais*** a bhunú agus na rialacha agus na nósanna imeachta a chomhchuibhiú maidir le ceadanna náisiúnta nó socruithe comhchosúla a eisiúint d'fheithiclí nó do chónaisc feithiclí a sháraíonn na meáchain agus/nó na toisí uasta agus lena mbeartaítear ualaí doroinnte a iompar, chun formáid chaighdeánach tuairiscithe a bhunú do na Ballstáit ar mhaithe lena n-oibleagáidí tuairiscithe a chomhlíonadh, agus chun eisceachtaí sealadacha a bhunú ó chur i bhfeidhm na dteorainneacha meáchain agus toisí a úsáidtear sa trácht idirnáisiúnta idir na Ballstáit a ndéanann géarchéim difear dóibh. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([12]). **[Leasú 21]**

***(23a) Chun measúnú a dhéanamh ar éifeachtacht agus éifeachtúlacht na Treorach seo agus chun an dul chun cinn i dtaobh a cuspóirí sonracha a thomhas, tá sé tábhachtach meastóireacht rialta a dhéanamh ar a cur chun feidhme agus ar a tionchar. Dá bhrí sin, ba cheart don Choimisiún tuarascálacha measúnaithe rialta a thíolacadh maidir le cur i bhfeidhm na Treorach seo, bunaithe ar na coinníollacha cumasúcháin maidir le glacadh feithiclí tromshaothair astaíochtaí nialasacha sa mhargadh, amhail infhaighteacht agus acmhainneacht an bhonneagair breoslaí malartacha iomchuí, tionchar an chórais Eorpaigh ar iompar de bhóthar chomh maith le muirir ar úsáideoirí bóthair arna ndifreáil de réir astaíochtaí CO2 sna Ballstáit. Ba cheart faisnéis mhionsonraithe a bheith sna tuarascálacha sin maidir leis na coinníollacha cumasúcháin sin, agus maidir le forbairt an iompair de bhóthar náisiúnta agus idirnáisiúnta, an tionchar ar shábháilteacht ar bhóithre agus ar bhonneagar bóthair, aistriú módúil, úsáid córas forfheidhmithe cliste, agus an dul chun cinn teicneolaíoch maidir le hiompar de bhóthar. Ina theannta sin, ba cheart breithniú a dhéanamh sna tuarascálacha ar inscálaitheacht na mbeart i gcomhréir le spriocanna fadtéarmacha na Treorach. Ar bhonn na dtorthaí sna measúnaithe sin, ba cheart go mbeadh togra reachtach, i gcás inarb iomchuí, ag gabháil leis an tuarascáil chun an Treoir agus na hoibleagáidí a shuitear inti a leasú.* [Leasú 22]**

(24) Agus an iliomad leasuithe ar Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 96/53/CE á gcur san áireamh, ar leasuithe iad a bhaineann leis an ngá atá le dreasachtaí breise a chur ar fáil chun feithiclí tromshaothair astaíochtaí nialasacha a chur in úsáid, an gá atá le meáchan uasta mótarfheithiclí 5 acastóir a chomhchuibhiú agus an gá atá le hiompar idirmhódúil a chur chun cinn, is iomchuí, ar mhaithe le soiléireacht, an iarscríbhinn sin a ionadú.

(25) Chun an fhaisnéis a iarrtar faoi Threoir 96/53/CE a chur le raon feidhme Rialachán (AE) 2020/1056, is gá an Rialachán sin a leasú.

([11]) IO L 123, 12.5.2016, lch. 1.

([12]) Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

(26) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí na Treorach seo a ghnóthú go leordhóthanach, is iad sin sábháilteacht ar bhóithre a áirithiú, oibríochtaí iompair inbhuanaithe agus éifeachtúla a chothú agus feidhmiú an mhargaidh inmheánaigh a chur chun cinn, ach, de bharr chineál trasteorann an iompair de bhóthar agus na bhfadhbanna a mbeartaítear aghaidh a thabhairt orthu leis an Treoir seo, gur fearr is féidir iad a ghnóthú ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Treoir seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a ghnóthú.

(27) I gcomhréir le Dearbhú Comhpháirteach Polaitiúil an 28 Meán Fómhair 2011 ó na Ballstáit agus ón gCoimisiún maidir le doiciméid mhíniúcháin ([13]), ghlac na Ballstáit mar chúram orthu féin, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo, doiciméad amháin nó níos mó a chur leis an bhfógra maidir lena mbearta trasuite, ar doiciméid iad lena mínítear an gaol idir codanna de threoir agus páirteanna comhfhreagracha na n-ionstraimí náisiúnta trasuite. I ndáil leis an Treoir seo measann an reachtóir go bhfuil údar cuí le doiciméid den sórt sin a tharchur.

(28) Ba cheart, dá bhrí sin, Treoir 96/53/CE a leasú dá réir sin,

TAR ÉIS AN TREOIR SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasuithe ar Threoir 96/53/CE

Leasaítear Treoir 96/53/CE mar a leanas:

(1) Leasaítear Airteagal 1 mar a leanas:

(a) i mír 1, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (a):

'(a) toisí mótarfheithiclí i gcatagóirí M_2 agus M_3 agus a gcuid leantóirí i gcatagóir O, agus mótarfheithiclí i gcatagóirí N_2 agus N_3 agus a gcuid leantóirí i gcatagóirí O_3 agus O_4, catagóirí a aicmítear in Airteagal 4 de Rialachán (AE) 2018/858 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (*);;'

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

'2. Na luachanna meáchain ar fad a shonraítear in Iarscríbhinn I, is caighdeáin chúrsaíochta bhailí atá iontu agus dá bhrí sin is do choinníollacha lastála a leagtar síos i Rialachán (AE) 2019/2144 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (**), a thagraíonn siad, seachas do choinníollacha táirgeachta.';

(*) Rialachán (AE) 2018/858 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2018 maidir le ceadú mótarfheithiclí agus a leantóirí, agus córas, comhpháirteanna agus aonad teicniúil ar leithligh atá ceaptha le haghaidh feithiclí den sórt sin, agus faireachas margaidh orthu, lena leasaítear Rialacháin (CE) Uimh. 715/2007 agus (CE) Uimh. 595/2009 agus lena n-aisghairtear Treoir 2007/46/CE (IO L 151, 14.6.2018, lch. 1).

(**) Rialachán (AE) 2019/2144 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Samhain 2019 maidir le ceanglais chineálcheadaithe do mhótarfheithiclí agus a leantóirí, agus córais, comhpháirteanna agus aonaid theicniúla ar leithligh le haghaidh feithiclí den sórt sin, a mhéid a bhaineann lena sábháilteacht ghinearálta agus cosaint na ndaoine atá i bhfeithiclí agus úsáideoirí soghonta bóthair, lena leasaítear Rialachán (AE) 2018/858 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CE) Uimh. 78/2009, (CE) Uimh. 79/2009 agus (CE) Uimh. 661/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialacháin (CE) Uimh. 631/2009, (AE) Uimh. 406/2010, (AE) Uimh. 672/2010, (AE) Uimh. 1003/2010, (AE) Uimh. 1005/2010, (AE) Uimh. 1008/2010, (AE) Uimh. 1009/2010, (AE) Uimh. 19/2011, (AE) Uimh. 109/2011, (AE) Uimh. 458/2011, (AE) Uimh. 65/2012, (AE) Uimh. 130/2012, (AE) Uimh. 347/2012, (AE) Uimh. 351/2012, (AE) Uimh. 1230/2012 agus (AE) 2015/166 ón gCoimisiún (IO L 325, 16.12.2019, lch. 1).;'

(2) leasaítear Airteagal 2 mar a leanas:

(a) sa dara fleasc, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an tsainmhínithe ar 'leantóir':

'— ciallóidh "leantóir" feithicil, mar a shainmhínítear in Airteagal 3(17) de Rialachán (AE) 2018/858,;'

([13]) IO C 369, 17.12.2011, lch. 14.

(b) sa tríú fleasc, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an tsainmhínithe ar 'leathleantóir':

'— ciallóidh "leathleantóir" feithicil, mar a shainmhínítear in Airteagal 3(33) de Rialachán (AE) 2018/858,;'

(c) cuirtear an sainmhíniú seo a leanas isteach i ndiaidh an tsainmhínithe ar 'cónasc feithiclí':

'— ciallóidh"Córas Modúlach Eorpach" mótarfheithicil nó cónasc feithiclí atá cúpláilte le leantóir nó leathleantóir amháin nó níos mó i gcás inar faide an cónasc iomlán ná an t-uasfhad údaraithe agus ina bhféadfaidh gur mó é ná na meáchain údaraithe uasta a leagtar síos in Iarscríbhinn I agus i gcás nach mó an mhótarfheithicil aonair, an leantóir/na leantóirí aonair agus an leathleantóir/na leathleantóirí aonair ná na meáchain ná na toisí a leagtar síos in Iarscríbhinn I,;'

(d) cuirtear an sainmhíniú seo a leanas isteach i ndiaidh an tsainmhínithe ar 'feithicil chóirithe':

'— ciallaíonn "iompróir feithicle" cónasc feithiclí atá tógtha nó oiriúnaithe go buan chun feithicil nó feithiclí eile a iompar,;'

(e) sa cheathrú fleasc déag, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an tsainmhínithe ar 'feithicil breosla mhalartaigh':

'— ciallóidh "feithicil breosla ~~mhalartaigh~~***ionadúil***" mótarfheithicil a chumhachtaítear go hiomlán ***nó go páirteach*** le breosla malartach agus a formheasadh faoi chuimsiú Rialachán (AE) 2018/858;;' **[Leasú 23]**

(f) sa chúigiú fleasc déag, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an tsainmhínithe ar 'oibríocht iompair idirmhódúil', pointe (a):

'(a) na hoibríochtaí iompair chomhcheangailte a shainmhínítear in Airteagal 1 de Threoir 92/106/CEE ón gComhairle (*); nó';

_____

(*) Treoir 92/106/CEE ón gComhairle an 7 Nollaig 1992 maidir le rialacha comhchoiteanna a bhunú le haghaidh cineálacha áirithe iompair chomhcheangailte earraí idir na Ballstáit (IO L 368, 17.12.1992, lch. 38).;'

(g) cuirtear an sainmhíniú seo a leanas isteach i ndiaidh an tsainmhínithe ar 'seoltóir':

'— ciallóidh "Ardán eFTI" ardán faisnéise um iompar lastais arna bhunú de bhun Rialachán (AE) 2020/1056 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (*),';

_____

(*) Rialachán (AE) 2020/1056 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Iúil 2020 maidir le faisnéis leictreonach faoi iompar lastais (IO L 249, 31.7.2020, lch. 33).;'

(h) cuirtear an méid seo a leanas in ionad an dara fomhír:

'Déanfar na toisí údaraithe uasta uile a shonraítear in Iarscríbhinn I a sheiceáil i gcomparáid leis na luachanna fógartha comhfhreagracha don fheithicil shonrach sa doiciméad faisnéise a ghabhann le Cineálcheadú Feithicle Iomláine AE, arna dhréachtú i gcomhréir le hIarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/683 ón gCoimisiún (*), gan aon lamháltas deimhneach.';

_____

(*) Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/683 ón gCoimisiún an 15 Aibreán 2020 lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (AE) 2018/858 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann leis na ceanglais riaracháin maidir le ceadú mótarfheithiclí agus a leantóirí, agus córais, comhpháirteanna agus aonad teicniúil ar leithligh atá ceaptha le haghaidh feithiclí den sórt sin, agus faireachas margaidh orthu (IO L 163, 26.5.2020, lch. 1).;'

(3) leasaítear Airteagal 4 mar a leanas:

(a) i mír 1, cuirtear an pointe (c) seo a leanas léi:

'(c) feithiclí nó cónaisc feithiclí le haghaidh iompar idirnáisiúnta earraí nó paisinéirí nach bhfuil i gcomhréir leis na hairíonna a leagtar amach in Iarscríbhinn I.;'

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhíreanna 3 agus 4:

'3. Feithiclí nó cónaisc feithiclí a sháraíonn na meáchain agus/nó na toisí uasta, ní fhéadfar ceadú dóibh a bheith i gcúrsaíocht ach amháin ar bhonn ceadanna speisialta a eisíonn na húdaráis inniúla, nó ar bhonn socruithe comhchosúla a chomhaontaítear de réir an cháis leis na húdaráis sin, i gcás ina n-iompróidh na feithiclí nó na cónaisc feithiclí sin ualaí doroinnte nó ina mbeidh siad in ainm is ualaí doroinnte a iompar.

Maidir leis an nós imeachta i dtaca le ceadanna nó socruithe comhchosúla a fháil chun ualaí doroinnte a iompar, áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh sé rianúil, éifeachtúil agus neamh-idirdhealaitheach, trí ***fhoirm iarratais chaighdeánach choiteann de chuid an Aontais a sholáthar agus trí*** ualaí riaracháin a íoslaghdú agus moilleanna neamhriachtanacha a sheachaint.

Maidir leis na coinníollacha faoina n-eiseofar na ceadanna nó na socruithe comhchosúla a bhaineann le hiompar ualaí doroinnte, ráthóidh na Ballstáit go mbeidh siad comhréireach agus neamh-idirdhealaitheach. Go háirithe, ***eiseoidh na Ballstáit na ceadanna nó socruithe comhchosúla i bhformáid leictreonach agus oibreoidh siad i gcomhair le chéile chun na spriocdhátaí eisiúna ceadanna a chomhchuibhiú tuilleadh.*** Oibreoidh na Ballstáit i gcomhar le chéile ***freisin*** chun an iliomad marcanna agus comharthaíochta feithicle a sheachaint, agus chun tús áite a thabhairt d'úsáid picteagram in ionad ~~thécas~~***téacs. Thairis sin, oibreoidh na Ballstáit i gcomhar le chéile chun comhchuibhiú a dhéanamh ar na rialacha ábhartha maidir le hiompar ualaí doroinnte a thionlacan, amhail maidir leis an úsáid fhorordaithe, marcálacha agus comharthaí d'fheithiclí tionlacain***. Ní fhorchuirfidh na Ballstáit ceanglais teanga a bhaineann le ~~hiompar~~***tiománaithe d'iompar*** ualaí doroinnte.

Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh lipéad an Aontais, atá leagtha amach in Airteagal 10ca, ar taispeáint ar na feithiclí a iompraíonn ualaí doroinnte. **[Leasú 24]**

4. Feithiclí nó cónaisc feithiclí a úsáidtear le haghaidh iompair agus lena ndéantar oibríochtaí iompair náisiúnta ***nó idirnáisiúnta*** áirithe nach ndéanann difear suntasach don iomaíocht idirnáisiúnta san earnáil iompair, agus ar feithiclí nó cónaisc iad lena ngabhann ***meáchain nó*** toisí a imíonn ó na ***meáchain nó*** toisí sin a leagtar síos i bpointí 1.1, 1.2, ***1.3,*** 1.4 go 1.8***, 2, 4,1***, 4.2 agus 4.4 d'Iarscríbhinn I, féadfaidh na Ballstáit cead a thabhairt do na feithiclí agus na cónaisc sin a bheith i gcúrsaíocht ar a gcríoch.

Measfar nach ndéanann oibríochtaí iompair difear suntasach don iomaíocht idirnáisiúnta san earnáil iompair má chomhlíontar ceann de na coinníollacha seo a leanas:

(a) na cúinsí atá i gceist agus na hoibríochtaí iompair á ndéanamh ar chríoch Ballstáit ag sainfheithiclí nó ag sainchónaisc feithiclí, ní cúinsí iad ina mbíonn na hoibríochtaí céanna á ndéanamh ag feithiclí ó Bhallstáit eile de ghnáth, e.g. oibríochtaí a bhaineann leis an lománaíocht agus leis an tionscal foraoiseachta;

(b) feithiclí nó cónaisc feithiclí lena ngabhann toisí a imíonn ó na toisí a leagtar síos in Iarscríbhinn I, an Ballstát a cheadaíonn go ndéanfaí oibríochtaí iompair ar a chríoch le feithiclí nó cónaisc dá leithéid, ceadaíonn sé freisin cúrsaíocht na gCóras Modúlach Eorpach de bhun mhír 4a, ionas go mbainfear amach an fad lastála atá údaraithe sa Bhallstát sin ar a laghad, agus dá bhrí sin go mbeidh comhchoinníollacha iomaíochta ann le haghaidh gach oibreora.' **[Leasú 25]**

(c) cuirtear an mhír 4a seo a leanas isteach:

'4a. Féadfaidh na Ballstáit cúrsaíocht na gCóras Modúlach Eorpach ar a gcríocha a cheadú i dtrácht náisiúnta agus idirnáisiúnta faoi réir na gcoinníollacha uile a leanas:

(-a) Le haghaidh bealaí EMS nua, déanfaidh na Ballstáit measúnú roimh ré ar thionchar féideartha na gCóras Modúlach Eorpach ar an tsábháilteacht ar bhóithre, ar an mbonneagar bóthair, ar an gcomhar módúil, agus ar thionchair chomhshaoil na gCóras Modúlach Eorpach ar an gcóras iompair, lena n-áirítear na tionchair ar an gcion módúil. Cuirfear an measúnú ar fáil go poiblí. Ballstáit a bhfuil bealaí EMS bunaithe acu cheana féin ina gcríoch ar dháta theacht i bhfeidhm na Treorach seo, ní cheanglaítear orthu measúnú a dhéanamh roimh ré maidir leis na bealaí sin atá bunaithe cheana féin;

(a) cuirfidh na Ballstáit ar fáil go poiblí, ar bhealach inrochtana agus trédhearcach, an fhaisnéis a bhaineann leis na meáchain agus na toisí uasta is infheidhme maidir le cúrsaíocht na gCóras Modúlach Eorpach ar a gcríocha;

(b) cuirfidh na Ballstáit ar fáil go poiblí, ar bhealach inrochtana agus trédhearcach, an fhaisnéis a bhaineann leis an gcuid sin den ghréasán bóithre ar ar féidir le Córais Mhodúlacha Eorpacha cúrsaíocht a dhéanamh;

(c) áiritheoidh na Ballstáit nascacht na coda sin den ghréasán ar ar féidir le Córais Mhodúlacha Eorpacha cúrsaíocht a dhéanamh ar a gcríocha le gréasán bóithre na mBallstát comharsanachta a cheadaíonn cúrsaíocht na gCóras Modúlach Eorpach freisin, chun trácht trasteorann a chumasú;

(d) ~~socróidh~~***bunóidh*** na Ballstáit córas faireacháin ~~agus déanfaidh siad measúnú~~ ar thionchar na gCóras Modúlach Eorpach ar ~~shábháilteacht~~***an tsábháilteacht*** ar bhóithre, ar an mbonneagar ~~bóithre, ar chomhar módach~~***bóthair, ar an gcomhar módúil, ar mhéideanna tráchta***, agus ar thionchair chomhshaoil na gCóras Modúlach Eorpach ar an gcóras iompair, lena n-áirítear na tionchair ar an gcion ~~módach.~~***módúil, agus an measúnú a rinneadh roimh ré faoi phointe (-a) á chur san áireamh;***

(da) áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar bearta iomchuí chun aon tionchar diúltach a d'fhéadfadh a bheith ar an tsábháilteacht ar bhóithre a sheachaint, lena n-áirítear sábháilteacht úsáideoirí soghonta bóithre, mar thoradh ar úsáid na gCóras Modúlach Eorpach.

Féadfaidh na Ballstáit íoscheanglais nó scéim deimhniúcháin a bhunú do thiománaithe na gCóras Modúlach Eorpach, ar choinníoll go n-áiritheoidh siad comhréireacht agus neamh-idirdhealú. Oibreoidh na Ballstáit i gcomhar le chéile chun aitheantas frithpháirteach a thabhairt do dheimhnithe a chéile.

Aon uair a cheadóidh Ballstát, de bhun na míre seo, cúrsaíocht na gCóras Modúlach Eorpach sa trácht náisiúnta, ní fhéadfaidh sé cúrsaíocht na gCóras Modúlach Eorpach sa trácht idirnáisiúnta a dhiúltú ná a thoirmeasc ar a chríoch, ar choinníoll nach sáraíonn na córais sin na meáchain agus na toisí uasta a shocraítear do na Córais Mhodúlacha Eorpacha sa trácht náisiúnta.

~~Cuirfidh~~***Tabharfaidh*** na Ballstáit ~~an Coimisiún ar an eolas~~***fógra don Choimisiún*** i gcás ina gceadaíonn siad cúrsaíocht na gCóras Modúlach Eorpach ar a gcríocha ***agus cuirfidh siad ar an eolas é faoin mbealach a gcomhlíonann siad na coinníollacha a leagtar amach i bpointí (-a) go (da) den mhír seo***.; ***Tar éis na bhfógraí sin, déanfaidh an Coimisiún, i gcás inarb iomchuí, moltaí a eisiúint chuig na Ballstáit sin chun a áirithiú go gcomhlíonfar na coinníollacha sin. I gcás ina n-eiseoidh an Coimisiún moltaí, cuirfidh an Ballstát lena mbaineann an Coimisiún ar an eolas, laistigh de 6 mhí, faoin gcaoi a bhfuil sé i gceist aige na moltaí sin a chur chun feidhme. Cuirfear moltaí an Choimisiúin agus freagraí ón mBallstát ar fáil go poiblí.*** **[Leasú 26]**

(d) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 5:

'5. Féadfaidh na Ballstáit trialacha ar fheithiclí nó ar chónaisc feithiclí a cheadú ar feadh tréimhse theoranta ama, trialacha ina n-ionchorpraítear teicneolaíochtaí nua nó coincheapa nua nach féidir leo ceanglais na Treorach seo a chomhlíonadh. ~~Ceadófar d'fheithiclí nó do chónaisc~~***Ní cheadófar do na*** feithiclí ~~den sórt~~***nó na cónaisc feithiclí*** sin oibríochtaí iompair náisiúnta nó idirnáisiúnta áirithe a dhéanamh don tréimhse thrialach ***ach amháin tar éis a thaispeáint nach féidir na gníomhaíochtaí iompair spriocdhírithe a sheoladh le haon chineál eile iompair a chuireann tairbhí sábháilteachta agus comhshaoil comhchosúla nó níos fearr ar fáil. Ní mór a chruthú nach bhfuil tionchar suntasach aige sin ar an iomaíocht idirmhódúil sa tionscal iompair ina iomláine***. Go háirithe, ceadófar trialacha le Córais Mhodúlacha Eorpacha ar feadh uastréimhse 5 bliana ***agus féadfar iad a athnuachan uair amháin ar feadh uastréimhse 3 bliana. Má chinneann Ballstát triail a athnuachan, tabharfaidh sé údar leordhóthanach don Choimisiún***. Ní bheidh teorainn le líon na dtrialacha. Cuirfidh na Ballstáit an Coimisiún ar an eolas faoin méid sin. **[Leasú 27]**

Socróidh na Ballstáit córas faireacháin agus déanfaidh siad measúnú ar thionchar na dtrialacha dá dtagraítear sa chéad fhomhír ar shábháilteacht ar bhóithre, ar an mbonneagar bóithre agus ar chomhar módach, chomh maith leis na tionchair chomhshaoil ar an gcóras iompair, lena n-áirítear na tionchair ar an gcion módach.;'

(e) cuirtear an mhír 5a seo a leanas isteach:

'5a. Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10h chun an Treoir seo a fhorlíonadh trí na tacair íosta sonraí agus na táscairí feidhmíochta atá le soláthar ag na ***measúnuithe arna ndéanamh roimh ré agus ag na*** córais faireacháin arna mbunú ag na Ballstáit dá dtagraítear i mír 4a, ~~pointe (d)~~***pointí (-a) agus (d),*** agus mír 5 den Airteagal seo***,*** a chinneadh.;' **[Leasú 28]**

(f) scriostar mír 7;

(4) cuirtear isteach na hAirteagail 4a agus 4b seo a leanas:

'*Airteagal 4a*

1. Déanfaidh na Ballstáit córas leictreonach faisnéise agus cumarsáide a bhunú agus a bhainistiú ag a mbeidh na feidhmeanna "ionaid ilfhreastail" seo a leanas ar a laghad:

(a) pointe iontrála náisiúnta aonair trína gcuirfidh an t-iarratasóir isteach a iarratas ar an gcead speisialta nó ar shocrú comhchosúil mar a leagtar síos in Airteagal 4(3) i bhformáid chaighdeánaithe;

(b) pointe rochtana náisiúnta aonair le haghaidh na n-iarratasóirí chun an fhaisnéis a fháil maidir leis na ceanglais chun iarratas a dhéanamh ar cheadanna speisialta nó ar shocruithe comhchosúla a leagtar síos in Airteagal 4(3) agus maidir leis an bhfaisnéis is gá chun a mbealaí a phleanáil ar bhealach soiléir, inrochtana agus trédhearcach;

(c) pointe rochtana náisiúnta aonair le haghaidh oibreoirí na gCóras Modúlach Eorpach ar an bhfaisnéis dá dtagraítear in Airteagal 4(4a), pointí (a) agus (b), i gcás inarb ábhartha.

(ca) pointe rochtana náisiúnta aonair chun faisnéis a fháil, ar bhealach soiléir, inrochtana agus trédhearcach, maidir le meáchain agus toisí náisiúnta údaraithe uasta feithiclí, chomh maith le haon srian, lena n-áirítear ar airde, i limistéir sonraithe nó ar bhóithre sonracha. **[Leasú 29]**

1a. Faoin [6 mhí tar éis dháta thrasuí na Treorach seo], déanfaidh an Coimisiún tairseach gréasáin Eorpach thiomnaithe atá cothrom le dáta a bhunú agus a bhainistiú ina dhiaidh sin, a bheidh ar fáil i dteangacha oifigiúla uile an Aontais, lena nascfar, ar bhealach soiléir, inrochtana agus trédhearcach, na córais náisiúnta leictreonacha agus cumarsáide, dá dtagraítear i mír 1. Cuirfidh an tairseach Eorpach sin ar fáil go poiblí freisin, ar bhealach inrochtana agus trédhearcach, na codanna den ghréasán bóithre ar ar féidir le Córais Mhodúlacha Eorpacha, agus, i gcás ina mbeidh rochtain orthu, feithiclí a iompraíonn ualaí doroinnte, a bheith i gcúrsaíocht. **[Leasú 30]**

2. ~~Féadfaidh~~***Déanfaidh*** an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena mbunófar foirm iarratais chaighdeánach choiteann ***de chuid an Aontais i gcomhair ceadanna*** agus lena gcomhchuibheofar na rialacha agus na nósanna imeachta***, lena n-áirítear maidir leis an bhfaisnéis is gá maidir le clárú feithiclí,*** maidir le ceadanna náisiúnta nó socruithe comhchosúla***, lena n-áirítear formáid dhigiteach díobh,*** dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo agus in Airteagal 4(3) a eisiúint***, chomh maith leis na rialacha ábhartha maidir le tionlacan d'iompar ualaí doroinnte a chomhchuibhiú***. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 10i(2). **[Leasú 31]**

'*Airteagal 4b*

1. Aon uair a cheadóidh Ballstát, de bhun Airteagal 4(2), pointe (a), cúrsaíocht cónasc feithiclí laistigh dá chríoch ar mó a meáchan uasta ná na teorainneacha a leagtar amach i bpointí 2.2.1 nó 2.2.2 d'Iarscríbhinn I, ní fhéadfaidh sé úsáid na gcónasc feithiclí sin sa trácht idirnáisiúnta a dhiúltú ná a thoirmeasc ar a chríoch, ar chónaisc iad a chomhlíonann na luachanna meáchain a shocraítear d'iompar náisiúnta earraí, ar choinníoll nach mó ná 44 thona meáchan údaraithe uasta na gcónasc feithiclí sin.

2. De mhaolú ar mhír 1, féadfar an teorainn mheáchain 44 thona a leagtar amach i mír 1 a shárú i gcás ina gceadaíonn an Ballstát luachanna meáchain níos airde do na cónaisc feithiclí sin nuair a bhíonn baint acu le hoibríocht iompair idirmhódúil.

3. I bhfianaise an mhéadaithe a mheastar a thiocfaidh ar ghlacadh feithiclí astaíochtaí nialasacha, beidh feidhm ag an Airteagal seo go dtí an 31 Nollaig 2034.;'

(5) leasaítear Airteagal 6 mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 1:

'1. Na feithiclí dá dtagraítear in Airteagal 1 agus a chomhlíonann an Treoir seo, déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go mbeidh ceann de na cruthúnais seo a leanas ar iompar acu:

(a) cónasc den dá phláta seo a leanas:

-(i) "pláta reachtúil an mhonaróra", é bunaithe agus ceangailte i gcomhréir le hIarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2021/535 ón gCoimisiún (*),

-(ii) an pláta a bhaineann le toisí, i gcomhréir le hIarscríbhinn III a ghabhann leis an Treoir seo, agus an pláta sin bunaithe agus ceangailte i gcomhréir le hIarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2021/535;

(b) pláta aonair atá bunaithe agus ceangailte i gcomhréir le hIarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2021/535, agus ar a bhfuil an fhaisnéis faoin dá phláta dá dtagraítear i bpointe (a) den mhír seo;

(c) doiciméad aonair a d'eisigh údaráis inniúla an Bhallstáit ina bhfuil an fheithicil cláraithe nó ina bhfuil sí curtha i gcúrsaíocht. Is iad na ceannteidil chéanna agus an fhaisnéis chéanna a bheidh ar an doiciméad sin agus a bheidh ar na plátaí dá dtagraítear i bpointe (a). Déanfar an doiciméad sin a choinneáil in áit a mbeidh rochtain éasca air chun iniúchadh a dhéanamh air agus déanfar é a chosaint go leordhóthanach.';

_____

(*) Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2021/535 ón gCoimisiún an 31 Márta 2021 lena leagtar síos rialacha maidir le cur i bhfeidhm Rialachán (AE) 2019/2144 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann le nósanna imeachta aonfhoirmeacha agus sonraíochtaí teicniúla maidir le cineálcheadú feithiclí, agus maidir le cineálcheadú na gcóras, na gcomhpháirteanna agus na n-aonad teicniúil ar leithligh atá ceaptha le haghaidh feithiclí den sórt sin, a mhéid a bhaineann lena saintréithe ginearálta déanmhais agus lena sábháilteacht (IO L 117, 6.4.2021, lch. 1).;'

(aa) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 4:

'4 Feithiclí a bhfuil cruthúnas ar chomhlíonadh ar iompar acu, beidh siad faoi réir na nithe seo a leanas:

— ***seiceálacha randamacha, a mhéid a bhaineann le comhchaighdeáin maidir le meáchain;***

— ***seiceálacha sa chás ina bhfuil amhras ann nach bhfuil an Treoir seo á comhlíonadh, a mhéid a bhaineann le comhchaighdeáin maidir le toisí.'"* [Leasú 32]**

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 5:

'5. Sa cholún láir den chruthúnas ar chomhlíonadh a bhaineann le meáchain, i gcás inarb iomchuí, beidh caighdeáin an Aontais maidir le meáchain is infheidhme maidir leis an bhfeithicil atá i gceist.;'

(c) cuirtear an mhír 7 seo a leanas isteach:

'7. Chun go gcáileoidh oibríocht iompair mar oibríocht iompair idirmhódúil chun críoch na treorach seo, áiritheoidh an seoltóir nó, murab ionann é agus an seoltóir, an gnóthas a eagraíonn an oibríocht iompair idirmhódúil, go ndéanfar na doiciméid dá dtagraítear faoi Airteagail 3 agus 7 de Threoir 92/106/CE, de réir mar is iomchuí, a thaifeadadh agus a chur ar fáil ar ardán eFTI i gcomhréir le Rialachán (AE) 2020/1056. Beidh rochtain ag údaráis inniúla ar fhaisnéis den sórt sin, ar an ardán eFTI céanna inar taifeadadh an fhaisnéis iompair, i gcomhréir le Rialachán (AE) 2020/1056.'

(6) leasaítear Airteagal 8b mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhíreanna 1 agus 2:

'1. D'fhonn a n-éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú, feithiclí nó cónaisc feithiclí ar ar feistíodh gairis aeraidinimiciúla a chomhlíonann na ceanglais a leagtar síos i míreanna 2 agus 3 agus a chomhlíonann Rialachán (AE) 2018/858, féadfaidh na feithiclí agus na cónaisc sin na faid uasta dá bhforáiltear i bpointe 1.1 d'Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Treoir seo a shárú ionas go mbeifear in ann gairis mar sin a chur ar chúl feithiclí nó cónasc feithiclí. Comhlíonfaidh feithiclí nó cónaisc feithiclí ar ar feistíodh na gairis sin pointe 1.5 d'Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Treoir seo, agus ní thiocfaidh méadú ar fhad lastála na bhfeithiclí sin ná ar fhad lastála na gcónasc feithiclí sin mar thoradh ar aon sárú ar na faid uasta.

2. Sula gcuirfear na gairis aeraidinimiciúla dá dtagraítear i mír 1 ar an margadh, déanfar iad a chineálcheadú i gcomhréir leis na rialacha maidir le cineálcheadú faoi chuimsiú Rialachán (AE) 2018/858 agus Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2021/535.;'

(b) scriostar mír 5;

(7) cuirtear isteach an t-Airteagal 8c seo a leanas:

'*Airteagal 8c*

Féadfaidh iompróirí feithiclí ~~a bhfuil cabhlacha oscailte acu~~ na faid uasta a leagtar síos i bpointe 1.1 d'Iarscríbhinn I a shárú agus iad lastáilte, suas le 20,75 méadar san iomlán, agus úsáid á baint as tacaí ualaithe údaraithe***, amhail tacaí ualaithe cúil insínte***.

Ní féidir le ~~starradh nó~~ taca ualaithe na n-iompróirí feithiclí gobadh amach i ndáil leis an ualach ***starrtha***. Féadfaidh an t-ualach gobadh amach suas le 0,5 méadar ar a mhéad os comhair na feithicle tarraingthe, ar choinníoll go luíonn ~~céad acastóir~~***acastóirí uile*** na feithicle iompair ar struchtúr ~~an leantóra~~***na feithicle***. Féadfaidh an t-ualach gobadh amach suas le 1,5 méadar ar a mhéad ar chúl na feithicle, ar choinníoll go luíonn acastóir ~~deiridh na feithicle~~***amháin ar a mhéad den fheithicil*** iompair ar ~~struchtúr an leantóra~~***an taca ualaithe cúil***.;' **[Leasú 33]**

(8) leasaítear Airteagal 9a mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhíreanna 1 agus 2:

'1. Feithiclí nó cónaisc feithiclí a chomhlíonann Rialachán (AE) 2018/858, féadfaidh siad na faid uasta a leagtar síos i bpointe 1.1 d'Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Treoir seo a shárú ar choinníoll go mbeidh feidhmíocht aeraidinimiciúil, éifeachtúlacht fuinnimh ~~agus~~***,*** feidhmíocht sábháilteachta ***agus compord tiománaí*** níos fearr ag baint lena gcábáin. Féadfar aon bhreis faid sna faid uasta a cheadaítear faoin Airteagal seo a úsáid freisin chun teicneolaíocht astaíochtaí nialasacha a shuiteáil. Comhlíonfaidh feithiclí nó cónaisc feithiclí ar ar feistíodh na cábáin sin pointe 1.5 d'Iarscríbhinn I a ghabhann leis na Treoir seo agus ní thiocfaidh méadú ar phá-lasta na bhfeithiclí sin mar thoradh ar aon sárú ar na faid uasta. **[Leasú 34]**

2. Sula gcuirfear na feithiclí dá dtagraítear i mír 1 ar an margadh, déanfar iad a cheadú i gcomhréir leis na rialacha maidir le cineálcheadú faoi chuimsiú Rialachán (AE) 2018/858 agus Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2021/535.;'

(b) scriostar mír 3;

(9) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 10b:

'*Airteagal 10b*

1. Is iad meáchain agus meáchain acastóra údaraithe uasta na bhfeithiclí breosla mhalartaigh nó na bhfeithiclí astaíochtaí nialasacha iad sin a leagtar amach i bpointí 2.2., 2.3, 2.4, 3.4.2 agus 3.4.3 d'Iarscríbhinn I.

Is ar bhonn na doiciméadachta arna soláthar ag an monaróir tráth a fhormheasfar an fheithicil lena mbaineann a shaineofar an meáchan breise a bhfuil gá leis ag feithiclí breosla mhalartaigh seachas feithiclí astaíochtaí nialasacha. Léireofar an meáchan breise sin sa chruthúnas oifigiúil atá ag teastáil i gcomhréir le hAirteagal 6.

Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10h chun an Treoir seo a fhorlíonadh tríd an liosta de bhreoslaí malartacha dá dtagraítear in Airteagal 2 a bhfuil gá le meáchan breise acu a thabhairt cothrom le dáta. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go leanfaidh an Coimisiún dá ghnáthchleachtas agus go rachaidh sé i mbun comhairliúcháin le saineolaithe, lena n-áirítear saineolaithe ó na Ballstáit, sula nglacfaidh sé na gníomhartha tarmligthe sin.

2. Na faid uasta a leagtar síos i bpointe 1.1 d'Iarscríbhinn I le haghaidh feithiclí astaíochtaí nialasacha nó cónaisc feithiclí lena n-áirítear feithiclí astaíochtaí nialasacha, féadfar iad a shárú leis an bhfad breise is gá chun freastal ar an teicneolaíocht astaíochtaí nialasacha~~, le huasmhéid 90 cm,~~ chun gur féidir ***na*** gairis ~~den sórt~~ sin a chur leo. Comhlíonfaidh feithiclí nó cónaisc feithiclí astaíochtaí nialasacha den sórt sin pointí 1.5 agus 1.5a d'Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Treoir seo, agus ní thiocfaidh méadú ar fhad lastála na bhfeithiclí nó na gcónasc feithiclí sin mar thoradh ar aon sárú ar na faid uasta, chun comhoiriúnacht leantóirí agus leathleantóirí leis na ceanglais le haghaidh oibríochtaí iompair idirmhódúla a áirithiú. **[Leasú 35]**

Is ar bhonn na doiciméadachta arna soláthar ag an monaróir tráth a fhormheasfar an fheithicil lena mbaineann a shaineofar an fad breise a bhfuil gá leis ag feithiclí astaíochtaí nialasacha. Léireofar an fad breise sin sa chruthúnas oifigiúil atá ag teastáil i gcomhréir le hAirteagal 6..'

(10) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 10c:

'*Airteagal 10c*

~~Na faid~~***I gcás feithiclí nó cónaisc feithiclí atá ag gabháil d'oibríocht iompair idirmhódúil, is é 18.00 m a bheidh san fhad*** uasta a leagtar síos i bpointe 1.1 d'Iarscríbhinn I~~, faid atá~~ ***d'fheithicil altach,*** faoi réir***, más infheidhme,*** Airteagal 9a(1) agus ~~Airteagal 10b(2), nuair is infheidhme, agus an t-achar~~***10b(2) agus 13.50 m a bheidh san fhad*** uasta a leagtar síos i bpointe 1.6 d'Iarscríbhinn I~~, féadfar sárú 15 cm a dhéanamh orthu i gcás feithiclí nó cónaisc feithiclí a bhíonn ag gabháil d'iompar coimeádán 45 troithe nó cabhlach soghluaiste 45 troithe, bídís folamh nó lastáilte, ar choinníoll gur cuid d'oibríocht iompair idirmhódúil é iompar de bhóthar an choimeádáin nó an chabhlaigh shoghluaiste atá i gceist.~~;' **[Leasú 36]**

(10a) cuirtear isteach Airteagal 10ca mar a leanas:

'***Airteagal 10ca***

1. Chun an tsábháilteacht ar bhóithre a mhéadú agus chun iolracht na marcálacha feithiclí agus na comharthaíochta a sheachaint, bunófar leis seo lipéad aonair de chuid an Aontais d'fhad mótarfheithiclí nó cónasc feithiclí atá i gcúrsaíocht a úsáidtear in oibríochtaí EMS nó a bhfuil toisí aige a imíonn ó na toisí a leagtar síos i bpointí 1.1, 1.2, 1.4 go 1.8, 4.2 agus 4.4 d'Iarscríbhinn I.

2. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go ndéanfaidh gach mótarfheithicil nó cónasc feithiclí dá dtagraítear i mír1 an lipéad sin de chuid an Aontais a chur ar taispeáint go soiléir agus go feiceálach ar chúl na mótarfheithicle nó an chónaisc feithiclí.

***3. Faoin [1 bhliain tar éis dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo], déanfaidh an Coimisiún gníomh tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10h chun an Treoir seo a fhorlíonadh trí na caighdeáin, ceanglais agus forálacha eile mionsonraithe a leagan amach do na lipéid maidir lena n-eisiúint agus lena dtaispeáint, lena dtabharfar tús áite d'úsáid picteagram thar théacs.'* **[Leasú 37]**

(11) leasaítear Airteagal 10d mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhíreanna 1 agus 2:

'1. Feithiclí nó cónaisc feithiclí atá i gcúrsaíocht ~~ar dócha go bhfuil~~***a théann thar*** an meáchan údaraithe uasta ~~sáraithe acu agus ba cheart dá bhrí sin d'údaráis inniúla na mBallstát iad a sheiceáil~~ chun comhlíonadh cheanglais na Treorach seo a áirithiú***, lena n-áirítear comhlíonadh cheanglais na gceadanna speisialta***, déanfaidh na Ballstáit bearta sonracha chun na feithiclí nó na cónaisc feithiclí sin a ~~shainaithint. Féadfar~~***bhrath. Áireofar ar*** na bearta sin ~~a dhéanamh le cúnamh córas uathoibríoch a shocrófaí~~***córais uathoibríocha arna mbunú*** ar an mbonneagar bóithre~~, nó trí bhíthin trealamh meáite ar bord a shuiteálfaí ar fheithiclí~~ ***a bhunú lena n-áiritheofar imscaradh ar a laghad*** i gcomhréir le ~~mír 4~~***Rialachán (AE) Uimh. 1315/2013*** (*). ***Bunóidh na Ballstáit córais uathoibríocha dheimhnithe feadh an chroíghréasáin sa ghréasán tras-Eorpach iompair de bhóthar a shainítear i Rialachán (AE) Uimh. 1315/2013.***

~~I gcás ina roghnóidh Ballstát~~***Chomh maith le*** córais uathoibríocha a ~~chur ar bun~~***úsáid atá bunaithe*** ar an mbonneagar bóithre, ~~áirithcoidh sé ar a laghad go n-úsáidfear na córais sin ar an ngréasán tras-Eorpach iompair de bhóthar a leagtar amach i Rialachán (AE) Uimh. 1315/2013~~ (*)***féadfaidh na Ballstáit feithiclí nó cónaisc feithiclí atá i gcúrsaíocht a shainaithint ar dócha gur sháraigh siad na meáchain údaraithe uasta trí bhíthin trealamh meáite ar bord a shuiteáiltear i bhfeithiclí i gcomhréir le mír 4 nó trí bhíthin seiceálacha cois bóthair***.

Ní cheanglóidh Ballstát trealamh meáite ar bord a shuiteáil ar fheithiclí ná ar chónaisc feithiclí atá cláraithe i mBallstát eile.

Gan dochar do dhlí an Aontais ~~agus~~***ná*** don dlí náisiúnta, ~~i gcás ina n-úsáidfear córais uathoibríocha chun a shuí gur sáraíodh an Treoir seo agus chun pionóis a fhorchur, deimhneofar~~***féadfaidh na Ballstáit*** na córais uathoibríocha ~~sin. I gcás nach n-úsáidfear~~***dheimhnithe a úsáid chun pionóis a fhorchur i leith sáruithe ar an Treoir seo. Beidh*** córais uathoibríocha ~~ach chun críoch aitheantais, ní gá iad a dheimhniú~~***dheimhnithe nasctha leis an bpointe iontrála náisiúnta aonair do cheadanna speisialta nó do shocrú comhchosúil a leagtar amach in Airteagal 4a chun go mbeifear in ann feithiclí nó cónaisc feithiclí a sháraíonn na meáchain údaraithe uasta agus a bhfuil cead speisialta acu a shainaithint, chomh maith leo siúd a sháraíonn na meáchain údaraithe a cheadaítear faoin gcead speisialta***. **[Leasú 38]**

2. Gach bliain féilire, déanfaidh gach Ballstát sé sheiceáil ar a laghad in aghaidh an mhilliúin ciliméadar feithicle arna dtaisteal ag feithiclí nó cónaisc feithiclí a úsáidtear chun earraí a iompar ar a chríoch agus a thagann faoi raon feidhme na Treorach seo ar mheáchain na bhfeithiclí nó na gcónasc feithiclí sin, gan beann ar thír chlárúcháin na bhfeithiclí sin nó ar an tír inar cuireadh na feithiclí sin i gcúrsaíocht. Áireofar sna seiceálacha comhlíontachta líon iomchuí seiceálacha a dhéanfar san oíche.';

(*) Rialachán (AE) Uimh. 1315/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 maidir le treoirlínte an Aontais chun an gréasán tras-Eorpach iompair a fhorbairt agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 661/2010/AE (IO L 348, 20.12.2013, lch. 1).'

(b) in Airteagal 5, cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fhomhíre:

'5. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena leagfar síos forálacha mionsonraithe lena n-áiritheofar coinníollacha aonfhoirmeacha le haghaidh chur chun feidhme na rialacha maidir le hidir-inoibritheacht agus comhoiriúnacht a leagtar amach i mír 4.';'

(12) cuirtear isteach an t-Airteagal 10da seo a leanas:

'*Airteagal 10da*

1. Féadfaidh na Ballstáit scéimeanna Beartais Rochtana Cliste (IAP) a chur chun feidhme laistigh dá gcríocha chun rochtain na bhfeithiclí tromshaothair ar bhóithre nó ar limistéir shonracha a rialáil, faireachán a dhéanamh uirthi agus an rochtain sin a éascú.

Chun críocha an Airteagail seo, ciallóidh "beartas rochtana cliste" creat teicniúil agus feidhmiúil chun an rochtain atá ag feithiclí tromshaothair ar an ngréasán bóithre a bhainistiú, trí theileamaitic a úsáid, chun a áirithiú go gcomhlíonfar na rialacha is infheidhme maidir le meáchain agus toisí.

2. ~~Nuair a chuirfidh Ballstát IAP chun feidhme de bhun mhír 1,~~ Áiritheoidh ~~sé~~***na Ballstáit*** go gcomhlíonfaidh a scéimeanna IAP Treoir 2010/40/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (*). Go háirithe, áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh sonraí a bhaineann leis an scéim IAP agus a thagann faoi raon feidhme Threoir 2010/40/AE, lena n-áirítear srianta ar mheáchan, ar fhad, ar leithead nó ar airde, ar fáil i bhformáid dhigiteach atá inléite ag meaisín agus go mbeidh rochtain orthu trí na Pointí Rochtana Náisiúnta a bhunaítear faoi Rialachán Tarmligthe (AE) 2022/670 (**). ***Áiritheoidh na Ballstáit freisin go mbeidh scéim IAP nasctha leis an bpointe iontrála náisiúnta aonair le haghaidh ceadanna speisialta nó socrú comhchosúil a leagtar amach in Airteagal 4a chun go mbeifear in ann feithiclí nó cónaisc feithiclí a sháraíonn na meáchain agus/nó na toisí údaraithe uasta agus a bhfuil cead speisialta acu a shainaithint.***

3. ~~Nuair a chuirfidh Ballstát~~***Agus*** scéimeanna IAP ***á gcur*** chun feidhme de bhun mhír 1, déanfaidh ~~sé~~***na Ballstáit*** an méid seo a leanas:

(a) na critéir maidir le rochtain a dheonú d'fheithiclí tromshaothair a shainiú, lena n-áirítear meáchan feithiclí, fad feithiclí, ***airde feithiclí,*** sonraíochtaí teicniúla agus comhlíonadh caighdeán sábháilteachta sonrach, ach gan a bheith teoranta dóibh;

(b) tús áite a thabhairt d'úsáid ardchóras cliste iompair chun sábháilteacht agus éifeachtúlacht a fheabhsú agus chun brú tráchta a laghdú in oibríochtaí iompair de bhóthar a ndéanann scéimeanna IAP difear dóibh;

(c) córas cuimsitheach faisnéise agus cumarsáide a bhunú chun oibreoirí feithiclí tromshaothair a chur ar an eolas faoi cheanglais na scéime IAP, nósanna imeachta iarratais, agus aon nuashonrú nó athrú ar an scéim;

(ca) srianta idirdhealaitheacha nó díréireacha ar shaorghluaiseacht earraí agus seirbhísí, agus bac míchuí ar fheidhmiú ceart an mhargaidh inmheánaigh, a sheachaint.

~~4. Ní bheidh bunú scéimeanna IAP ag Ballstát ina chúis le srianta idirdhealaitheacha nó díréireacha ar shaorghluaiseacht earraí agus seirbhísí agus ní chuirfidh sé bac míchuí ar fheidhmiú rianúil an mhargaidh inmheánaigh.~~ **[Leasú 39]**

(*) Treoir 2010/40/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Iúil 2010 maidir leis an gcreat chun Córais Chliste Iompair a úsáid i réimse an iompair de bhóthar agus le haghaidh comhéadan le modhanna eile iompair (IO L 207, 6.8.2010, lch. 1).

(**) Rialachán Tarmligthe (AE) 2022/670 ón gCoimisiún an 2 Feabhra 2022 lena bhforlíontar Treoir 2010/40/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le seirbhísí faisnéise tráchta fíor-ama uile-AE a sholáthar (IO L 122, 25.4.2022, lch. 1).;'

(12a) Cuirtear an mhír nua seo a leanas le hAirteagal 10e:

'Moltar do na Ballstáit an t-ioncam a ghintear ó na pionóis sin, nó an choibhéis i luach airgeadais na n-ioncam sin a úsáid, chun glacadh margaidh modhanna iompair inbhuanaithe a fhorbairt agus chun tacú leis, chun a bhonneagar agus córais forfheidhmithe cliste a mhaoiniú, chun oibríochtaí iompair idirmhódúla a spreagadh agus chun inbhuanaitheacht oibríochtaí iompair trasteorann a mhéadú.' **[Leasú 40]**

(13) in Airteagal 10f(1), cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (a):

'(a) lena gceanglaítear ar an seoltóir ráiteas a thabhairt don tarlóir a gcuirfidh sé iompar coimeádáin nó cabhlaigh shogluaiste de chúram air, ar ráiteas é ina sonrófar meáchan agus airde an choimeádáin nó an chabhlaigh shogluaiste a bheidh ar iompar; agus;'

(14) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 10g:

'*Airteagal 10g*

1. Gach 2 bhliain, agus faoin 30 Meán Fómhair den bhliain a bheidh ann tar éis dheireadh na tréimhse 2 bhliain lena mbaineann ar a dhéanaí, cuirfidh na Ballstáit an fhaisnéis is gá chuig an gCoimisiún maidir leis an méid seo a leanas:

(a) líon na seiceálacha a rinneadh le linn an 2 bhliain féilire roimhe sin;

(b) líon na bhfeithiclí nó na gcónasc feithiclí ró-ualaithe a braitheadh;

(c) líon agus suíomh na gcóras uathoibríoch arna mbunú ar an mbonneagar bóithre de bhun Airteagal 10d(1)~~, agus cibé acu chun críoch aitheantais amháin nó~~ ***atá*** deimhnithe le haghaidh forfheidhmiú díreach ~~atá siad~~; **[Leasú 41]**

(d) cur chun feidhme agus éifeachtacht scéimeanna IAP arna mbunú i gcomhréir le hAirteagal 10da;

(e) líon na gceadanna náisiúnta arna n-eisiúint d'iompar neamhghnách de bhun Airteagal 4(3) agus fad na gceadanna sin (ceadanna aonuaire nó ceadanna fadtéarmacha);

(f) torthaí na measúnuithe arna ndéanamh de bhun Airteagal 4(4a), pointe (d), agus Airteagal 4(5).

Déanfar an fhaisnéis sin a imdhealú in aghaidh na bliana.

2. Déanfaidh an Coimisiún anailís ar an bhfaisnéis a fhaightear de bhun mhír 1, agus**,** ar bhonn na faisnéise a fhaightear, ***moltaí a eisiúint do na Ballstáit, i gcás inarb iomchuí. I gcás ina n-eiseoidh an Coimisiún na moltaí sin,*** cuirfidh ***an Ballstát lena mbaineann an Coimisiún ar an eolas, laistigh de 6 mhí ó eisiúint na moltaí, faoin gcaoi a bhfuil sé i gceist aige na moltaí sin a chur chun feidhme. Cuirfidh an Coimisiúns***~~é~~ tuarascáil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le ~~cur chun feidhme~~***comhlíonadh cheanglais*** na Treorach seo, tráth nach déanaí ná ~~13~~***12*** mhí tar éis dó an fhaisnéis a fháil ó na Ballstáit uile. Áireofar sa tuarascáil sin faisnéis maidir le forbairtí ábhartha sna réimsí atá i gceist. **[Leasú 42]**

3. Bunóidh an Coimisiún, trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme, foirm chaighdeánach tuairiscithe i bhformáid leictreonach a bheidh le húsáid ag na Ballstáit chun an fhaisnéis dá dtagraítear i mír 1 a chur faoi bhráid an Choimisiúin. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 10i(2).;'

(15) In Airteagal 10h, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2***, mhír 3 agus mhír 5***:

'2. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 4(5a) ~~agus~~**,** Airteagal 10b(1) ***agus Airteagal 10ca*** a thabhairt don Choimisiún go ceann tréimhse 5 bliana amhail ó [Oifig na bhFoilseachán: cur isteach dáta theacht i bhfeidhm na Treorach seo]. Déanfaidh an Coimisiún, tráth nach déanaí ná 9 mí roimh dheireadh na tréimhse 5 bliana, tuarascáil a tharraingt suas maidir le tarmligean na cumhachta. Déanfar tarmligean na cumhachta a fhadú go hintuigthe go ceann tréimhsí comhfhaid, mura rud é go gcuireann Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle in aghaidh an fhadaithe sin tráth nach déanaí ná 3 mhí roimh dheireadh gach tréimhse.; **[Leasú 43]**

***3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 4(5a), Airteagal 10b(1) agus Airteagal 10ca a chúlghairm aon tráth. Déanfaidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh a chur le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana.'* [Leasú 44]**

5. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlactar de bhun Airteagal 4(5a), Airteagal 10b(1) ná Airteagal 10ca i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle laistigh de thréimhse 2 mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Cuirfear síneadh 2 mhí leis an tréimhse sin ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle." **[Leasú 45]**

(16) in Airteagal 10i, cuirtear isteach an mhír 4 seo a leanas:

'4. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 8 de Rialachán (AE) 182/2011.;'

(17) ~~scriostar~~***cuirtear an méid seo a leanas in ionad*** Airteagal 10j**:**

'***Airteagal 10j***

Faoi 2027, agus gach 4 bliana ina dhiaidh sin, cuirfidh an Coimisiún tuarascáil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le cur i bhfeidhm na Treorach seo. Beidh measúnú mionsonraithe sa tuarascáil ar éabhlóid an iompair de bhóthar náisiúnta agus idirnáisiúnta, lena n-áirítear saintréithe codanna áirithe den mhargadh agus tionchar na héabhlóide sin ar shábháilteacht ar bhóithre, ar bhonneagar bóithre, ar fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh iompair de bhóthar, ar iomaíochas na hearnála, ar nascacht, agus ar aistriú módúil. Féadfaidh gnéithe ón tuarascáil dá dtagraítear in Airteagal 10g(2) a bheith ionchorpraithe sa tuarascáil. Go háirithe, sa tuarascáil sin, déanfaidh an Coimisiún anailís i dtaobh an bhfuil na coinníollacha cumasúcháin is gá le haghaidh ghlacadh sa mhargadh d'fheithiclí tromshaothair astaíochtaí nialasacha san Aontas á gcomhlíonadh go sásúil don dáta dá dtagraítear i mír 3 d'Airteagal 4b. Go háirithe, déanfar measúnú sa tuarascáil seo, i measc nithe eile, ar na coinníollacha cumasúcháin seo a leanas: líon na gcláruithe ar fheithiclí tromshaothair astaíochtaí nialasacha sna Ballstáit, infhaighteacht agus acmhainneacht bonneagair iomchuí breoslaí ionadúla agus tionchar an chórais trádála astaíochtaí Eorpaigh ar iompar de bhóthar chomh maith le muirir ar úsáideoirí bóithre arna ndifreáil ag astaíochtaí CO2 sna Ballstáit. Ina theannta sin, déanfar measúnú san anailís sin ar na coinníollacha cumasúcháin maidir le glacadh sa mhargadh feithiclí astaíochtaí nialasacha nó cónaisc feithiclí de Chórais Mhodúlacha Eorpacha atá ag gabháil do thrácht idirnáisiúnta sna Ballstáit sin lenar féidir go mbeidh siad i gcúrsaíocht ina gcríocha.

Thairis sin, déanfar anailís sa tuarascáil ar an úsáid a bhaintear as scéimeanna den Bheartas Rochtana Cliste (IAP) maidir le forfheidhmiú, agus a n-infhaighteacht agus a gcostéifeachtúlacht á gcur san áireamh. Ina theannta sin, cuirfidh an tuarascáil eolas ar fáil maidir leis an dul chun cinn teicneolaíoch i réimse an iompair de bhóthar atá ábhartha, lena n-áirítear maidir le teicneolaíochtaí nua nó coincheapa nua agus gairis aeraidinimiciúla, chomh maith le leantóirí nó leathleantóirí a bhfuil teicneolaíocht astaíochtaí nialasacha acu.

Mar chuid den tuarascáil sin, déanfaidh an Coimisiún measúnú freisin ar éifeachtacht agus tionchar na Treorach seo, ar a mhéid atá cur chun feidhme na Treorach seo tar éis a cuspóirí a bhaint amach agus ar a hidirghníomhú agus a comhoiriúnacht le reachtaíocht ábhartha eile de chuid an Aontais.

Ar bhonn na dtorthaí sna measúnaithe sin thuas, beidh togra reachtach, i gcás inarb iomchuí, ag gabháil leis an tuarascáil sin chun an Treoir seo a leasú.'

(18) cuirtear isteach an t-Airteagal 10k seo a leanas:

'*Airteagal 10k*

I gcás géarchéime, nuair is gá sin ar mhaithe le leas an phobail, agus ar choinníoll nach gcuirfear sábháilteacht ar bhóithre i mbaol dá bharr sin, féadfaidh na Ballstáit eisceachtaí sealadacha a dheonú ó chur i bhfeidhm na dteorainneacha meáchain agus ~~toisí~~***toise*** a leagtar amach in Iarscríbhinn I le haghaidh feithiclí a úsáidtear sa trácht náisiúnta, ar feadh tréimhse nach faide ná 2 mhí. ***Ní fhéadfar an tréimhse sin a athnuachan ach amháin i gcás ina leanfaidh an ghéarchéim ar aghaidh.*** **[Leasú 47]**

Beidh réasúnú cuí le haon eisceacht den sórt sin agus tabharfar fógra láithreach ina leith don Choimisiún. Foilseoidh an Coimisiún an fhaisnéis maidir leis an eisceacht a deonaíodh láithreach ar a shuíomh gréasáin oifigiúil ***agus ar an tairseach gréasáin Eorpach thiomnaithe dá dtagraítear in Airteagal 4a(1a)***. **[Leasú 48]**

I gcás ina ndéanfaidh géarchéim difear do roinnt Ballstát, féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh chun eisceachtaí sealadacha a bhunú ó chur i bhfeidhm na dteorainneacha meáchain agus toisí a leagtar amach in Iarscríbhinn I i gcás feithiclí a úsáidtear sa trácht idirnáisiúnta idir na Ballstáit a ndéantar difear dóibh. Ní fhéadfaidh tréimhse na heisceachta sin a bheith níos faide ná 6 mhí, agus ní fhéadfar í a athnuachan ach amháin i gcás ina leanfaidh an ghéarchéim ar aghaidh. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 10i(4).

Chun críocha an Airteagail seo, ciallaíonn géarchéim teagmhas eisceachtúil, gan choinne agus tobann, nádúrtha nó de dhéantús an duine de chineál urghnách agus de scála urghnách a tharlaíonn laistigh den Aontas nó lasmuigh de, ag a bhfuil tionchair mhóra dhíreacha nó indíreacha ar réimse an iompair de bhóthar nó ar an ngeilleagar nó ar leas shaoránaigh an Aontais, ***lena n-áirítear a sábháilteacht,*** i gcás ina gcuirtear isteach go mór ar ghnáthfheidhmiú na sochaí, agus i gcás inar gá gníomhaíocht phráinneach a dhéanamh ar mhaithe ar leas an phobail.;' **[Leasú 49]**

(19) cuirtear an Iarscríbhinn a ghabhann leis an Treoir seo in ionad Iarscríbhinn I;

(20) in Iarscríbhinn III, cuirtear na focail 'Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2021/535 ón gCoimisiún' in ionad na bhfocal 'Treoir 76/114/CEE'.

Airteagal 2

Leasuithe ar Rialachán (AE) 2020/1056

In Airteagal 2(1), pointe (a), de Rialachán (AE) 2020/1056, cuirtear an pointe (vi) seo a leanas isteach:

'(vi) Airteagal 6(7) de Threoir 96/53/CE ón gComhairle (*);'

(*) Treoir 96/53/CE ón gComhairle an 25 Iúil 1996 lena leagtar síos na toisí údaraithe uasta sa trácht náisiúnta agus idirnáisiúnta agus na meáchain údaraithe uasta sa trácht idirnáisiúnta d'fheithiclí bóthair áirithe ag gluaiseacht laistigh den Chomhphobal (IO L 235, 17.9.1996, lch. 59).'

Airteagal 3

Trasuí

1. Na dlíthe, na rialacháin agus na forálacha riaracháin is gá chun an Treoir seo a chomhlíonadh, déanfaidh na Ballstáit iad a ghlacadh agus a fhoilsiú faoin [dáta glactha+~~2~~**1** bhliain] ar a dhéanaí. Cuirfidh siad téacs na bhforálacha sin in iúl don Choimisiún láithreach. Nuair a ghlacfaidh na Ballstáit na forálacha sin, beidh tagairt iontu don Treoir seo nó beidh tagairt den sórt sin ag gabháil leo tráth a bhfoilsithe oifigiúil. Is iad na Ballstáit a chinnfidh an tslí chun an tagairt sin a dhéanamh. **[Leasú 50]**

2. Déanfaidh na Ballstáit téacs phríomhfhorálacha an dlí náisiúnta a ghlacfaidh siad sa réimse a chumhdaítear leis an Treoir seo a chur in iúl don Choimisiún.

Airteagal 4

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Treoir seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a foilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Airteagal 5

Seolaithe

Is chuig na Ballstáit a dhírítear an Treoir seo.

Arna dhéanamh in …,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán

Iarscríbhinn

MEÁCHAIN UASTA AGUS TOISÍ UASTA AGUS AIRÍONNA GAOLMHARA FEITHICLÍ

1.	Toisí údaraithe uasta le haghaidh na bhfeithiclí dá dtagraítear in Airteagal 1(1), pointe (a)	
1.1	Fad uasta	
	— mótarfheithicil eile seachas bus	12,00 m
	— leantóir	12,00 m
	— feithicil altach	16,50 m
	— traein bhóthair	18,75 m
	— bus altach ***trí acastóir***	18,75 m
	— ***bus altach ceithre acastóir***	***21.00m***
	— bus dhá acastóir	13,50 m
	— bus a bhfuil níos mó ná dhá acastóir aige	15,00 m
	— bus + leantóir	18,75 m
1.2	Leithead uasta:	
	(a) gach feithicil seachas na feithiclí dá dtagraítear i bpointe (b)	2,55 m
	(b) forstruchtúir feithiclí cóirithe nó coimeádán cóirithe nó cabhlacha soghluaiste arna n-iompar ag feithiclí	2,60 m
1.3	Uasairde	
	— aon fheithicil	4,00 m
	— feithiclí nó cónaisc feithiclí a iompraíonn coimeádán amháin nó níos mó in iompair idirmhódúil ag a bhfuil airde sheachtrach caighdeánach 9' 6" (coimeádán d'ardtoilleadh)	4,30 m
1.4	Forstruchtúir inbhainte agus earraí lastais caighdeánaithe amhail coimeádáin, cuirtear san áireamh iad sna toisí a shonraítear i bpointí 1.1, 1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 1.8 agus 4.4.	
1.4a	Má dhéantar aon fhorbhall inbhainte amhail bosca sciála a fheistiú ar bhus, ní mór nach rachaidh fad an bhus, na forbhaill san áireamh, thar an bhfad uasta a leagtar síos i bpointe 1.1.	
1.5	Aon mhótarfheithicil nó cónasc feithicle atá ag gluaiseacht, ní mór di nó dó a bheith in ann casadh laistigh de ghlanchiorcal dar ga seachtrach 12,50 m agus dar ga inmheánach 5,30 m	
1.5a	Ceanglais bhreise maidir le busanna	
	Agus an fheithicil ina stad, cruthófar plána ceartingearach tadhlaíoch le taobh na feithicle a mbeidh a chúl leis an gciorcal aige, rud a dhéanfar trí líne a mharcáil ar an talamh. I gcás feithicil altach, déanfar an dá chuid dhochta a ailíniú leis an bplána.	
	Nuair a bhogfar an fheithicil de chur chuige líne dírí isteach san achar ciorclach a bhfuil tuairisc air i bpointe 1.5, ní rachaidh aon chuid di níos mó ná 0,60 m amach as an bplána ceartingearach sin	
1.6	An fad uasta idir ais pionna ceann aise an chúigiú roth agus cúl an leathleantóra.	12,00 m
1.7	Fad uasta na traenach bóthair ón bpointe seachtrach is faide chun tosaigh den láthair lastála taobh thiar den chábán go dtí an pointe seachtrach is faide siar de leantóir an chónaisc, lúide an t-achar idir cúl na feithicle tarraingthe agus tosach an leantóra, agus an fad sin tomhaiste comhthreomhar leis an bhfad-ais.	15,65 m
1.8	Fad uasta na traenach bóthair ón bpointe seachtrach is faide chun tosaigh den láthair lastála taobh thiar den chábán go dtí an pointe seachtrach is faide siar de leantóir an chónaisc, agus an fad sin tomhaiste comhthreomhar leis an bhfad-ais.	16,40 m

2.	Meáchan uasta údaraithe feithicle			
2.1	Feithiclí is cuid de chónasc feithicle			
	2.1.1	Leantóir dhá acastóir		18 dtona
	2.1.2	Leantóir trí acastóir		24 thona
2.2	Cónaisc feithiclí			
	2.2.1	Traenacha bóthair ag a bhfuil cúig nó sé acastóir		
		(a) mótarfheithicil dhá acastóir lena ngabhann leantóir trí acastóir		40 tona
		(b) mótarfheithicil trí acastóir lena ngabhann leantóir dhá nó trí acastóir		40 tona
	2.2.2	Feithiclí altacha ag a bhfuil cúig nó sé acastóir		
		(a)	mótarfheithicil dhá acastóir lena ngabhann leathleantóir trí acastóir	40 tona
		(b)	mótarfheithicil trí acastóir lena ngabhann leathleantóir dhá nó trí acastóir	40 tona
		(c)	mótarfheithicil dhá acastóir lena ngabhann leathleantóir trí acastóir a bhfuil baint aige le hoibríochtaí iompair idirmhódúil	42 thona
		(d)	mótarfheithicil trí acastóir lena ngabhann leathleantóir dhá nó trí acastóir a bhfuil baint aige le hoibríochtaí iompair idirmhódúil	44 thona
	2.2.3	Traenacha bóthair ceithre acastóir arb é atá iontu mótarfheithicil dhá acastóir agus leantóir dhá acastóir		36 thona
	2.2.4	Feithiclí altacha ag a bhfuil ceithre acastóir arb é atá iontu mótarfheithicil dhá acastóir agus leathleantóir dhá acastóir, más rud é, maidir leis an fad idir acastóirí an leathleantóra:		
		2.2.4.1	go bhfuil sé 1,3 m nó níos mó ach nach bhfuil sé níos mó ná 1,8 m	36 thona
		2.2.4.2	go bhfuil sé níos mó ná 1,8 m	36 thona
			I gcás ina n-urramaítear meáchan údaraithe uasta (MAW) na mótarfheithicle (18 dtona) agus MAW acastóir teaindim an leathleantóra (20 tona), agus inar feistíodh an t-acastóir tiomána le boinn dhúbailte agus aerchrochadh nó crochadh a aithnítear mar a chomhionann laistigh den Aontas mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn II, an meáchan údaraithe uasta dá bhforáiltear i bpointe 2.2.4.2, méadófar an meáchan sin 2 thona.	
	I gcás cónaisc feithiclí lena n-áirítear ***mótarfheithiclí*** breosla ionadúil seachas ***mótarfheithiclí*** astaíochtaí nialasacha, na meáchain údaraithe uasta dá bhforáiltear i bhForoinn 2.2 méadófar iad faoi mheáchan breise na teicneolaíochta breosla mhalartaigh le huasmhéid 1 tona.			
	I gcás cónaisc feithiclí lena n-áirítear ***mótarfheithiclí*** astaíochtaí nialasacha, na meáchain údaraithe uasta dá bhforáiltear i bhForoinn 2.2.1 agus Foroinn 2.2.2, méadófar iad 4 thona.			
	I gcás cónaisc ***mótarfheithiclí*** lena n-áirítear feithiclí astaíochtaí nialasacha, na meáchain údaraithe uasta dá bhforáiltear i bhForoinn 2.2.3 agus Foroinn 2.2.4, méadófar iad 2 thona.			
	I gcás cónaisc feithiclí lena n-áirítear leantóirí nó leathleantóirí a bhfuil teicneolaíocht astaíochtaí nialasacha acu, na meáchain údaraithe uasta dá bhforáiltear i bhForoinn 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3 agus 2.2.4, méadófar iad 2 thona.			
	I gcás ina mbeidh feidhm ag níos mó ná ceann amháin de na méaduithe le haghaidh cónaisc feithiclí a leagtar amach thuas maidir le cónasc feithicle aonair, beidh feidhm ag na méaduithe sin go carnach.			

2.3	Mótarfheithiclí		
	2.3.1	Mótarfheithiclí dhá acastóir eile seachas busanna:	18 dtona
	2.3.2	busanna dhá acastóir:	19,5 tona
	2.3.3	Mótarfheithiclí trí acastóir:	25 thona
	2.3.4	Mótarfheithiclí trí acastóir inar feistíodh an t-acastóir tiomána le boinn dhúbailte agus aerchrochadh nó crochadh a aithnítear mar a chomhionann laistigh den Aontas mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn II, nó i gcás inar feistíodh gach acastóir tiomána le boinn dhúbailte agus nach mó ná 9,5 tona meáchan uasta gach ceann de na hacastóirí.	26 thona
	2.3.5	Mótarfheithiclí ceithre acastóir ag a bhfuil dhá acastóir stiúrtha inar feistíodh an t-acastóir tiomána le boinn dhúbailte agus aerchrochadh nó crochadh a aithnítear mar a chomhionann laistigh den Aontas mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn II, nó i gcás inar feistíodh gach acastóir tiomána le boinn dhúbailte agus nach mó ná 9,5 tona meáchan uasta gach ceann de na hacastóirí	32 thona
	2.3.6	Mótarfheithiclí cúig acastóir ag a bhfuil dhá acastóir stiúrtha inar feistíodh an t-acastóir tiomána le boinn dhúbailte agus aerchrochadh nó crochadh a aithnítear mar a chomhionann laistigh den Aontas mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn II, nó i gcás inar feistíodh gach acastóir tiomána le boinn dhúbailte agus nach mó ná 9,5 tona meáchan uasta gach ceann de na hacastóirí.	40 tona
	I gcás ***mótarfheithiclí*** breosla ionadúil seachas ***mótarfheithiclí*** astaíochtaí nialasacha, na meáchain údaraithe uasta dá bhforáiltear i bpointí 2.3.1, 2.3.3 agus 2.3.4 d'Fhoroinn 2.3 méadófar iad faoi mheáchan breise na teicneolaíochta breosla mhalartaigh le huasmhéid 1 tona.		
	I gcás ***mótarfheithiclí*** astaíochtaí nialasacha, na meáchain údaraithe uasta dá bhforáiltear i bhForoinn 2.3, méadófar iad 2 thona.		
2.4	Busanna altacha trí acastóir		28 dtona
2.5	***Busanna altacha ceithre acastóir***		***32 thona***
	I gcás ***mótarfheithiclí*** breosla ionadúil seachas ***mótarfheithiclí*** astaíochtaí nialasacha, ~~an meáchan~~ na ***meáchain*** údaraithe uasta 28 dtona dá bhforáiltear i ***bhForoinn*** 2.4 ***agus i bhForoinn 2.5***, méadófar é faoin meáchan breise a éilítear don teicneolaíocht breosla mhalartaigh le huasmhéid 1 tona.		
	I gcás ***mótarfheithiclí*** astaíochtaí nialasacha, ~~méadófar an~~ na ***meáchain*** údaraithe uasta ~~28 dtona~~ dá bhforáiltear ***i bhForoinn*** 2.4 ***agus i bhForoinn 2.5***, méadófar iad 2 thona.		
3.	Meáchan údaraithe uasta acastóirí na bhfeithiclí dá dtagraítear in Airteagal 1(1), pointe (b)		
3.1	Acastóirí aonair		
	Acastóir neamhthiomána aonair		10 dtona
3.2	Acastóirí teaindim leantóirí agus leathleantóirí		
	Ní rachaidh suim mheáchain an acastóra in aghaidh gach acastóra teaindim thar an méid a leanas, má bhíonn an fad (f) idir na hacastóirí:		
	3.2.1	is lú ná 1 m (f < 1,0)	11 tona
	3.2.2	idir 1,0 m agus níos lú ná 1,3 m (1,0 ≤ f < 1,3)	16 thona
	3.2.3	idir 1,3 m agus níos lú ná 1,8 m (1,3 ≤ f < 1,8)	18 dtona
	3.2.4	1,8 m nó níos mó (1,8 ≤ f)	20 tona

3.3	Trí-acastóirí leantóirí agus leathleantóirí		
	Ní rachaidh suim mheáchain an acastóra in aghaidh gach trí-acastóra thar an méid a leanas, má bhíonn an fad (f) idir na hacastóirí:		
	3.3.1	1,3 m nó níos lú (f ≤ 1,3)	21 tona
	3.3.2	is mó ná 1,3 m agus nach mó ná 1,4 m(1,3	24 thona
3.4	Acastóir tiomána		
	3.4.1	Acastóir tiomána na bhfeithiclí dá dtagraítear i bpointí 2.2, 2.3 agus 2.4 seachas feithiclí astaíochtaí nialasacha	11,5 tonna
	3.4.2	Acastóir tiomána na bhfeithiclí astaíochtaí nialasacha dá dtagraítear i bpointí 2.2.1 agus 2.2.2	12,5 tona
	3.4.3	Busanna dhá acastóir ar feithiclí astaíochtaí nialasacha iad	12,5 tona
	3.4.4	***Busanna trí acastóir ar feithiclí astaíochtaí nialasacha iad***	***12.5 tona***
3.5	Acastóirí teaindim mótarfheithiclí		
	Ní rachaidh suim mheáchain an acastóra in aghaidh gach acastóra teaindim thar an méid a leanas, má bhíonn an fad (f) idir na hacastóirí:		
	3.5.1	is lú ná 1 m (f < 1,0)	11,5 tonna
	3.5.2	1,0 m nó níos mó ach níos lú ná 1,3 m (1,0 ≤ f < 1,3)	16 thona
	3.5.3	1,3 m nó níos mó ach níos lú ná 1,8 m (1,3 ≤ f < 1,8)	18 dtona
		I gcás inar feistíodh an t-acastóir tiomána le boinn dhúbailte agus aerchrochadh nó crochadh a aithnítear mar a chomhionann laistigh den Aontas mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn II, nó i gcás inar feistíodh gach acastóir tiomána le boinn dhúbailte agus nach mó ná 9,5 tona meáchan uasta gach ceann de na hacastóirí. ***I gcás mótarfheithiclí astaíochtaí nialasacha, méadófar suim uasta mheáchain an acastóra in aghaidh gach acastóra teaindim faoi 1 thona.***	19 dtona
3.6	***Trí-acastóirí mótarfheithiclí***		
	Ní rachaidh suim mheáchain an acastóra in aghaidh gach trí-acastóra thar an méid a leanas, má bhíonn an fad (d) idir na hacastóirí:		
	3.6.1	***is lú ná 1.3 m (f < 1.3)***	***21 tona***
	3.6.2	***1.3 m nó níos mó ach níos lú ná 1.8 m (1.3 ≤ f < 1.8)***	***24 thona***
4.	Airíonna gaolmhara na bhfeithiclí dá dtagraítear in Airteagal 1(1), pointe (b)		
4.1	Gach feithicil		
	An meáchan atá ar iompar ag acastóir tiomána nó acastóirí tiomána feithicle nó cónaisc feithiclí, is gá nach lú an meáchan sin ná 25 % de mheáchan ualaithe iomlán na feithicle nó an chónaisc feithiclí agus í/é á (h)úsáid sa trácht idirnáisiúnta		
4.2	Traein bhóthair		
	An fad idir acastóir cúil mótarfheithicle agus acastóir tosaigh leantóra, is gá nach lú é ná 3,00 m		
4.3	An meáchan údaraithe uasta de réir rothfhaid		
	Ní rachaidh meáchan údaraithe uasta i dtonaí mótarfheithicle ceithre acastóirí thar cúig oiread an fhaid i méadair idir na hacastóirí tosaigh agus na hacastóirí is faide siar den fheithicil		
4.4	Leathleantóirí		
	An fad a thomhaistear go cothrománach idir ais pionna ceann aise an chúigiú roth agus aon phointe ag tosach an leathleantóra, ní mór nach rachaidh sé thar 2,04 m **[Leasú 51]**		